

Lihtsustatud menetlusega riigihange „Uuring prügilate järelhoolduse korraldamiseks”.

LÕPPARUANNE

Töö teostaja

Jargo Jürgens
OÜ RealEnviron
Tel. 52 14 263
real.environ@mail.ee
www.realenviron.ee
Kurekella 4, Tõrvandi,
61707 Tartumaa

SISUKORD

SISUKORD.....	2
1 SISSEJUHATUS.....	3
2 PRÜGILATE JÄRELHOOLDUSE JA SEIRE EESMÄRK JA ÕIGUSLIKUD ALUSED.....	3
2.1 Prügilate sulgemise ja järelhoolduse eesmärk.....	3
2.2 Üldregulatsioon.....	4
2.3 Prügilate määratlus.....	6
2.4 Prügilate sulgemise ja järelhoolduse regulatsioon.....	7
2.4.1 I etapp: 1990-ndatel aastatel.....	7
2.4.2 II etapp: 1999 – 2003.a.....	7
2.4.3 III etapp: 2004 – 16.07.2009.a.....	8
3 SENISED PRÜGILATE KORRASTAMISE JA SEIREKORRALDUSE KOGEMUSED.....	17
3.1 Prügilate sulgemine ja korrastamise, seire ning järelhoolduse määratlemine.....	17
3.2 Prügilate korrastamine.....	23
3.3 Prügilate seirekogemused.....	26
4 JÄRELHOOLDUSE HETKEPROBLEEMID.....	30
5 ETTEPANEKUD SEIRE JA JÄRELHOOLDUSE KORRALDAMISEKS.....	38
5.1 Seirekorralduse alternatiivid eelnevalt suletud prügilate puhul.....	38
5.2 Järelhoolduse finantseerimise võimalused.....	39
5.3 Ettepanekud õigusruumi korrastamiseks.....	39
5.3.1 Prügila käitaja ja käitamine.....	39
5.3.2 Prügila sulgemine.....	40
5.3.3 Sulgemiskava koostamine ja selle sisu.....	40
5.3.4 Sulgemisotsus ja selle sisu.....	41
5.3.5 Järelhooldusperiood ja järelhoolduse teostaja.....	41
5.3.6 Prügilaluba.....	41
5.3.7 Rahaline tagatis ning sulgemis- ja järelhooldusfond.....	42
5.3.8 Dokumentide säilitamine ja avalikustamine.....	42
5.3.9 Järelhoolduse finantseerimine.....	42
6 LISAD.....	43
6.1 Harjumaa prügilate täpsustatud andmed, 27 lk.....	43
6.2 Hiiumaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk.....	43
6.3 Ida-Virumaa prügilate täpsustatud andmed, 18 lk.....	43
6.4 Järvamaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk.....	43
6.5 Jõgevamaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk.....	43
6.6 Läänemaa prügilate täpsustatud andmed, 9 lk.....	43
6.7 Lääne-Virumaa prügilate täpsustatud andmed, 20 lk.....	43
6.8 Pärnumaa prügilate täpsustatud andmed, 25 lk.....	43
6.9 Põlvamaa prügilate täpsustatud andmed, 6 lk.....	43
6.10 Raplamaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk.....	43
6.11 Saaremaa prügilate täpsustatud andmed, 10 lk.....	43
6.12 Tartumaa prügilate täpsustatud andmed, 14 lk.....	43
6.13 Valgamaa prügilate täpsustatud andmed, 6 lk.....	43
6.14 Viljandimaa prügilate täpsustatud andmed, 6 lk.....	43
6.15 Võrumaa prügilate täpsustatud andmed, 14 lk.....	43
6.16 Prügilaregistri 1999.a. seisuga järgi töötavad sega-olmejäätmete prügilad.....	44
6.17 Korrektsed prügilate sulgemisotsused.....	49

1 SISSEJUHATUS

Käesoleva töö eesmärgiks oli teostada olemasolevate tavajäätmete (loe sega-olmejäätmete) prügilate ülevaatus, täpsustada nende asukohad (koordinaadid), jäädvustada fotoga nende hetkeolukord, anda hinnang suletud prügilate korrastamisele ning seni teostatud prügilaseirele. Töö teiseks ülesandeks on teha ettepanekud edaspidiseks prügilate seire ja järelhoolduse korraldamiseks.

Prügilate ülevaatusse alla võeti Keskkonnaministeriumi poolt määratud prügilad, milledele tuleks maakondlike keskkonnateenistuste esialgsete hinnangute kohaselt teostada pikaajalisemat järelhooldust. Nende prügilate üldandmed on toodud lisades 7.1 – 7.15.

Käesoleva aruanne on üles ehitatud järgmisel põhimõttel:

1. prügilate seire ja järelhoolduse eesmärk
2. ülevaade prügilaid reguleerivatest õigusaktidest
3. ülevaade suletud ja korrastatud tavajäätmete (olmejäätmete) prügilatest;
4. järeldused teostatud prügilate korrastamisest ning järelhooldusest;
5. ülevaade probleemidest, mida tuleks tulevikus vältida;
6. ettepanekud järelhoolduse ja seire tõhustamiseks.

2 PRÜGILATE JÄRELHOOLDUSE JA SEIRE EESMÄRK JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Prügilate sulgemise ja järelhoolduse eesmärk

Prügila puhul on tegemist suurt keskkonnamõju omava objektiga, kust lähtuvad mõjud võivad kahjustada nii ümbritsevat, kui ka globaalset keskkonda ning ohustada otseselt inimese tervist. Seepärast on vajalik prügilast lähtuvaid negatiivseid keskkonnamõjusid võrrelda määratud looduslike künnistasemetega juba prügila kasutusse võtmise hetkest alates.

Prügila seire kujutab endast keskkonnaseisundi ja seda mõjutavate tegurite järjepidevat jälgimist (võrdlemist määratud künnistasemetega), mis hõlmab endas keskkonnavaatlusi ja -analüüse ning vaatlusandmete töötlemist. Prügila rajamise, kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse perioodil on vaja järgida seaduses sätestatud reegleid; prügilast lähtuva saaste suurust ja ulatust (nõrgvesi, pinnas, pinna- ja põhjavees, gaasiemissioon, hais, müra, jäätmete laialikandumine) ning prügilaga kaasnevate muude keskkonnanähtingute (sh vajumid, erinevate organismide ja haigustekitajate levik) mõju ümbritsevale keskkonnale ning ohtu inimese tervisele.

Prügila kasutusajaks ja järelhoolduse perioodiks tuleb kehtestada prügilale seirekord. Identifitseerides kõik prügilast lähtuvad mõjud keskkonnale ning määratleda asjakohased parandusmeetmed. Tulenevalt seire tulemustest tuleb regulaarselt seirekorda muuta (leevendada või karmistada) või vajadusel võtta kasutusele parandusmeetmed.

Teostatav seire peaks täitma kahte eesmärki:

- 1) praktiline vajadus – sõltuvalt prügila asukohast, seda ümbritsevast maakasutusest ning tulevikus planeeritavatest arengutest ning perspektiivset maakasutusest nii prügila maalal kui seda ümbritsevatel aladel.

- 2) teaduslik vajadus – koguda kokku võimalikult palju erinevat informatsiooni prügilate mõju kohta. Teadusliku seire eesmärgiks on koguda materjali edasiste uuringute, uurimistööde ning laiapõhjaliste järelduste tegemiseks jäätmeladestamisest tulenevate keskkonnamõjude kohta.

Teostava seire eesmärk peaks tulenema hilisemast suletud ja korrastatud prügila maa-ala kasutusotstarbest. Seetõttu peaks kajastama juba suletud prügila temaatikat kohaliku omavalitsuse arengukava ja üldplaneering. Senise kogemuse kohaselt kajastatakse üldplaneeringutes prügilaid vähe ning kajastatuse kontekst on „keskkonnaohtlik objekt”. Vaja oleks luua selged nägemused omavalitsuse tasandil edasise maa-ala kasutamise osas. Samuti puudub prügilat puudutav osa omavalitsuste jäätmekavades.

Prügilaseire peaks andma piisavalt informatsiooni prügilate keskkonnamõju kohta ning nendest mõjudest võimalike tulenevate maakasutuspiirangute kohta. Näiteks osades üldplaneeringutes on sätestatud prügilale 300 m tsoon ümber.

Prügilate seire üheks osaks on ka informatsiooni järjepidevus prügila asukoha osas.

2.2 Üldregulatsioon

Prügilaseire ja järelhoolduse õiguslikud alused on samad, mis mistahes keskkonda mõjutava tegevuse puhulgi. Esmaseks ja fundamentaalseks põhimõtteks on keskkonnavastutus, mille alusel tuleb määratleda keskkonnavastutuse täitaja e. kohuslane.

Keskkonnavalane vastutus ehk keskkonnavastutus on kohustus, mis tekib keskkonnaga seotud kahju tekitamise, keskkonnanormi rikkumise ja/või keskkonnaohtliku olukorra tekitamise tagajärjel. Reeglina on tegemist kohustusega kahju hüvitada, heastada või ära hoida. Keskkonnavalast vastutust võivad reguleerida nii haldus-, kriminaal- kui tsiviilõiguse normid. Eriiseks teevad keskkonnavastutuse aga keskkonnakahju iseloom ja selle tekitamise mehhanismi iseärasused, mis, iseäranis tsiviilõigusliku vastutuse puhul, ei võimalda kasutada tavapäraseid vastutuse tekkimise aluseid ning tekitavad vajaduse eriregulatsiooniks.

Keskkonnavastutuse senine rahvusvaheline reguleerimine on realselt õnnestunud vaid üksikutes valdkondades. EL liikmesriikides on keskkonnavastutuse regulatsioonid olnud väga ebahühtlased, ning osades riikides, sealhulgas kindlasti Eestis, seni ebapiisavad. EL eesmärkide valguses on keskkonnakahjustuste likvideerimine ja ärahoidmine üks keskseid küsimusi, mistõttu on diskussioon ühtse EL regulatsiooni loomise üle kestnud ka pea viimased 20 aastat. Selle tulemusena võeti 30. aprillil 2004.a. vastu [Euroopa Nõukogu ja Parlamendi direktiiv 2004/35/EÜ „Keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta” \(Keskkonnavastutuse direktiiv\)](#). Keskkonnavastutuse direktiivis nähakse ette keskkonnavalase haldusvastutuse süsteem koos mõnede tsiviilõiguse elementidega. Peamisteks lähtepõhimõteteks on „saastaja maksab” ning vältimise printsiip. Eestis on selleks kehtestatud [keskkonnavastutuse seadus](#), mis kehtib alates 16.12.2007.

Keskkonnavastutuse seadus, nii nagu ka Keskkonnavastutuse direktiiv, keskendub keskkonnakahju heastamisele looduses ega puuduta kahju rahalist hüvitamist. Seadus kohaldub kolme tüüpi kahjule: pinnasele, veele ning bioloogilisele mitmekesisusele tekkivale kahjule. Seadus

sätetab, et otsese ohu korral tuleb võtta meetmed sellise kahju vältimiseks e vältimismeetmed, kahju tekkimisel on kahju tekitaja kohustatud rakendama heastamise meetmed (selleks sünnib koostöös keskkonnateenistusega heastamise meetmete plaan) või hüvitab ta juba heastatud kahju heastamise kulud.

Keskkonnastutuse seadus vabastab vastutaja kulude kandmise kohustusest, kui viimase tegevus vastab avaliku võimu loale või teaduse- ja tehnoloogia hetke seisule. Järelevalveastutuseks ei ole selle seaduse puhul mitte keskkonnainspeksioon vaid keskkonnateenistused.

„Saastaja maksab“ põhimõtte kohaselt peab kõik tegevusega kaasnevad kulud kandma saastaja ning üldiselt tuleb vältida keskkonna kahjustamisega kaasnenud kulutuste panemist ühiskonnale. „Saastaja maksab“ põhimõtte rakendamise eesmärgiks on vältida olukorda, kus keskkonnakaitse arvelt säästva isiku pakutavad teenused või tooted saavad hinnaelise võrreldes keskkonnasõbralikumalt käituvate isikute teenuste või toodetega.

Saastajana tuleb käsitleda seoses keskkonnastutusega kahju tekitajat. Traditsiooniliselt kasutatakse terminit „saastaja“ seoses saasteainete või jäätmete keskkonda viimisega. „Saastaja maksab“ põhimõtte kontekstis on „saastajal“ siiski laiem tähendus. Saastajaks võib olla mistahes isik, kes oma tegevusega tekitab keskkonnakahju. Kohandades „saastaja maksab“ põhimõtet keskkonnastutuse regulatsiooniga võiks rääkida pigem „kahju tekitaja“ maksab põhimõttest.

Õigusnormide järgmise üle on vajalik teostada **riiklikku järelevalvet**, mis tähendab tegevuse seaduslikkuse kontrollimist avaliku võimu poolt, ebaseadusliku tegevuse peatamist ja lõpetamist ning muude abinõude rakendamist õigusnormide järgimise tagamiseks (sealhulgas riikliku sunni teostamine). Keskkonnaõigusliku regulatsiooni järgimise üle teostatav järelevalve ehk **keskkonnajärelevalve** on Eestis peaaegalikult reguleeritud [keskkonnajärelevalve seadusega](#).

Keskkonnajärelevalve hõlmab põhiliselt:

- isikute keskkonnaseisundit mõjutava tegevuse seaduslikkuse kontrollimist ning ebaseadusliku tegevuse peatamist või lõpetamist;
- loodussaaduste valdamise ja nendega sooritatavate tehingute seaduslikkuse kontrollimist ning ebaseadusliku tegevuse peatamist või lõpetamist;
- keskkonda mõjutava või mõjutada võivate ehitise, tehnovõrgu või seadme kasutamise või tehnoloogilise protsessi seaduslikkuse kontrollimist ning ebaseadusliku tegevuse peatamist;
- kohustuslike keskkonnakaitseabinõude rakendamise kontrollimist ning kohustuste täitmata jätmisel seaduses sätestatud abinõude rakendamist ning nende täitmise tagamist.

Keskkonnaseire on keskkonnaseisundi ja seda mõjutavate tegurite järjepidev jälgimine, mis hõlmab keskkonnavaatlusi ja -analüüse ning vaatlusandmete töötlemist. Keskkonnaseire eesmärgiks üldisemas mõttes on keskkonnas toimuvate muutuste jälgimine, hindamine ja prognoosimine ning seireandmete kasutamine inimtegevuse planeerimisel erinevates valdkondades. Keskkonnaseiret on vaja selleks, et nii avalikkus kui ka otsustajad saaksid infot keskkonna seisundi kohta ning planeeriks tegevusi keskkonna seisundit arvestades.

Eestis reguleerib **keskkonnaseire korraldust** peamise õigusaktina keskkonnaseire seadus (KeSS) ning keskkonnaseisundit puudutavate andmete avalikustamist avaliku teabe seadus (AvTS) ning Arhusi konventsioon. Seireandmete säilitamist reguleerib keskkonnaregistri seadus (KeRS).

Riiklikku keskkonnaseiret korraldab Keskkonnaministerium ja kohaliku omavalitsuse keskkonnaseiret kohalikud omavalitsused. Riikliku keskkonnaseire aluseks on riikliku keskkonnaseire programm ja allprogrammid, kus määratakse keskkonnaseire täpsemad valdkonnad. Kohaliku omavalitsuse keskkonnaseire aluseks on valla või linna keskkonnaseire programm, mille rakendamise korra kehtestab kohalik omavalitsus.

Avaliku teabe seaduse kohaselt kuulub informatsioon keskkonnaseisundi, keskkonnakahjustuste ja ohtlike keskkonnamõjude kohta avalikustamisele. AvTS sätestab ka otsese keelu, mis ei luba keskkonnaseisundit puudutavaid teateid jätta asutusesiseseks kasutamiseks. Keskkonnaalased andmed koondatakse keskkonnaregistrisse, mida reguleerib keskkonnaregistri seadus.

Keskkonnaseire andmeid kasutatakse ka keskkonnamõju hindamise järelhindamises, mille tulemuste alusel on võimalik muuta tegevusloa tingimusi. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) protsessis kinnitatakse KSH aruande heakskiitmisel vajalikud seiremeetmed.

Prügilate sulgemist ja järelhooldust ning seiret reguleerib Keskkonnaministri määrus nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“, mis jõustus 15.08.2004.a. Antud juhul on oluline eelnimetatud määruse regulatsioon sulgemise ja järelhoolduse ning prügilate määratlus, millele regulatsioon kehtib ning mis tingimustel.

Järgnevalt on oluline määratleda keskkonnastuse määratleja, täitja ja järelvalvaja, kelle ülesandeks on kontrollida keskkonnastuse täitmist, kvaliteeti ning tulemust.

2.3 Prügilate määratlus

Prügilate sulgemise ja järelhooldusega seotud õigusaktid on läinud aasta aastalt konkreetsemaks ja täpsemaks. Samas on pidevalt ka suletud ja korrastatud prügilaid, millel puudus kasutamisevajadus või millele seisund ei vastanud järjest karmistuvatele keskkonnanõuetele. Hindamiseks nende prügilate sulgemise ja järelhooldusega seotud toiminguid, on oluline teada nende sulgemishetkel kehtinud õigusaktide nõudeid.

Prügilad jagunevad õigusnormidest tulenevalt neljaks:

- Ebaseaduslikud ladestuspaigad
- Enne 2001.a. korrastatud prügilad ja tegevuse lõpetanud prügilad
- Pärast 2001.a. kasutusesolevad seadusejärgsed prügilad, millele koostati „vastavusse viimise kavad“, kuid mis siiski täies mahus ei vasta keskkonnanõuetele ning suletakse hiljemalt 16.07.2009.a.
- Pärast 2001.a. kasutusesolevad ning rajatavad keskkonnanõuetele vastavad regionaalprügilad, mis jäävad kasutusse ka pärast 16.07.2009.a.

2.4 Prügilate sulgemise ja järelhoolduse regulatsioon

2.4.1 I etapp: 1990-ndatel aastatel.

Üldreguleerivaks õigusaktiks oli 1992.a. vastu võetud Jäätmeseadus. Seadus pani kohalike omavalituste ülesandeks (seaduse paragrahv 9) muuhulgas määrata kindlaks oma haldusterritooriumil jäätmekäitluskohad (v.a käitluskohad merel ja Peipsi järvel) ning anda välja nendel objektidel jäätmekäitluse teostamiseks jäätmeload. Seaduse paragrahvi 15 järgi oli kohustatud ettevõtja, kes tekitab, kogub, kasutab, veab, töötleb, ladustab või matab jäätmeid, taotlema selleks oma asukohajärgselt omavalitsuselt jäätmeloa.

Jäätmekäitluskoha määratlus oli järgmine:

- 1) jäätmekäitlusettevõtte;
- 2) jäätmehoidla, prügila;
- 3) saastunud lume mahapaneku koht;
- 4) jäätmete ümberlaadimise koht;
- 5) ohtlike jäätmete vastuvõtukoht;
- 6) ohtlike jäätmete matmiskoht;
- 7) jäätmete veekogu põhja paigutamise koht.

Seiret seisukohalt olid olulised kaks järgmist punkti:

- Jäätmekäitluskohas peab keskkonna seisund vastama kehtestatud eeskirjadele ja normidele nii käitluskoha kasutamisel kui ka pärast selle tegevuse lõpetamist.
- Jäätmekäitluskoha keskkonna mõjutamise selgitamiseks on jäätmekäitluskoha valdaja kohustatud korraldama keskkonnaseire või vajalikud mõõtmised.

Tähelepanuväärne on selle hetke lähenemine jäätmekäitluskoha tegevuse lõpetamisele, mida nimetati jäätmekäitluskoha likvideerimiseks.

Vastutust jäätmekäitluskohtade osas reguleeriti paragrahv 20 järgi järgnevalt:

- (1) Jäätmetest põhjustatud keskkonnareostus ja kahjustused likvideeritakse nende tekitaja kulul.
- (2) Kui keskkonnareostajat kindlaks teha pole võimalik, kõrvaldab reostuse maa omanik.

2.4.2 II etapp: 1999 – 2003.a.

Peamiseks jäätmekäitlust reguleerivaks õigusaktiks oli 1998.a, mis jõustus 01.12.1998.a. Seadusesse toodi uue mõistena sisse jäätmehooldus, mis jäätmete käitlemist, järelvalvet jäätmekäitluse üle ja jäätmekäitluskohtade järelhooldust. Lisaks täpsustati seadusega, mis on jäätmekäitluskohtade järelhooldus – suletud jäätmekäitluskohtade keskkonnaseire ning võimalike keskkonnahäiringute tõrjega seotud tegevus. Samuti anti jäätmete ladustamise ja matmise uueks tähenduseks jäätmete kõrvaldamine, mis tähendab jäätmete lõpliku kasutusest välja viimist. Jäätmekäitluskoha määratlus muudeti eelnevaga võrreldes üldisemaks, kuid püsitati eesmärgiks vastu võtta konkreetsem keskkonnaministri määrus reguleerimaks jäätmete kõrvaldamiseks ettenähtud jäätmekäitluskohtade rajamist, kasutamist ja sulgemist, eesmärgiga tagada jäätmekäitluskohtade ohutust tervisele ja keskkonnale nii jäätmete käitlemise ajal kui ka pärast selle lõpetamist. Jäätmete kõrvaldamiskohtade kindlaks määramine jäi nagu 1992.a. seadusegagi kohalike omavalitsuste otsustada, kuid jäätmeloa jäätmete käitlemiseks, sh nende kõrvaldamiseks, andmise pädevus anti üle maakondlikele keskkonnateenistustele.

Jäätmekäitluskoha järelhoolduse seisukohalt toodi seadusse nõue, et jäätmete vastuvõtuhind prügilas, peab sisaldama ka prügila sulgemise ja järelhoolduse kulusid. Vastust reguleeriti jätkuvalt läbi keskkonnareostuse, mille likvideerimise asendustäitmise võimalus anti ka kohalikule omavalitsusele, kes teostas seda kinnisasja omaniku kulul.

Konkreetsemalt prügilatega seonduvat reguleeriti Keskkonnaministri määrusega nr 34 „Nõuded prügilate rajamiseks, kasutamiseks ja sulgemiseks“, 26.juuni 2001.a. Määruse aluseks oli eelkõige Euroopa Liidu Nõukogu direktiiv nr 1999/31/EÜ, 26.aprill 1999.a. ehk „Prügiladirektiiv“.

2.4.3 III etapp: 2004 – 16.07.2009.a

Prügilate sulgemise kolmas etapp on väga oluline, kuna sel perioodil suleti ca 20 tavajäätmete prügilat, mis olid jäänud tegutsema pärast kui piirkonnas olulised tugiprügilad: Kehra, Paldiski, Kunda, Mäepere, Pärnu-Jaagupi jne.

28.01.2004.a. võeti vastu kolmas jäätmeseaduse terviktekst, mis jõustus 1.05.2004.a. seadus sisaldas väga palju täpsemat jäätmehoolduse regulatsiooni kui eelnevad seadused.

Seaduse kohaselt on prügila jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla, kaasa arvatud jäätmekäitluskoht, kuhu jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitisesisene prügila), ja jäätmekäitluskoht, mida kasutatakse püsivalt jäätmete vaheladustamiseks vähemalt aasta vältel. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmeladestuskoht loetakse prügilaks järelhoolduse lõpuni.

Prügilate rajamise, kasutamise, sulgemise ning järelhoolduse tingimusi reguleeritakse läbi Keskkonnaministri määruse nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“, mis jõustus 15.08.2004.a. Pärast Eesti liitumist Euroopa Liiduga täiendati 2001.a. vastu võetud „prügilamäärust“ ning sellega seoses võeti üle täpsemalt direktiiviga kehtestatud nõuded. Määrus anti välja uues terviktekstis - keskkonnaministri määrus. ning 2001.a. määrus kaotas kehtivuse.

Tabel 2.4-1. Prügilate sulgemise ja järelhooldusega seotud üldnõuded

Teema	KKMm nr 34, 26.06.2001.a.	KKMm nr 38, 15.08.2004.a.	Direktiiv
Prügila mõiste	<p>Jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla, kaasa arvatud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jäätmekäitluskoht, kus jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitise sisesed prügilad); 2) jäätmekäitluskoht, mida kasutatakse püsivalt jäätmete vaheladustamiseks aasta või enam. <p>Eelnimetatud jäätmete ladestuskoht loetakse prügilaks kuni järelhoolduse perioodi lõppemiseni.</p>	<p>Jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla, kaasa arvatud jäätmekäitluskoht, kuhu jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitisesisene prügila), ja jäätmekäitluskoht, mida kasutatakse püsivalt jäätmete vaheladustamiseks vähemalt aasta vältel.</p> <p>Eelnevalt nimetatud jäätmeladestuskoht loetakse prügilaks järelhoolduse lõpuni.</p>	<p>Prügila — jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa sisse (st maa alla), sealhulgas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • käitisesisene jäätmekäitluskoht (st prügila, kus jäätmetekitaja ladestab jäätmed nende tekkekohal) ja • alaline jäätmekäitluskoht (st rohkem kui üheks aastaks), mida kasutatakse jäätmete vaheladustamiseks.
Prügila käitaja	<p>Prügila käitaja on isik: kellel on jäätmete ladestamiseks selles prügilas kehtiv jäätmeluba, või jäätmeluba, mille kehtivus on «Jäätmeseaduse» paragrahvi 35 kohaselt peatatud (edaspidi käitaja) ning isik kes hooldab prügilat pärast prügila lõplikku sulgemist (edaspidi järelhooldaja).</p> <p>Käitaja vastutab prügila töö korralduse ja seire eest. Järelhooldaja vastutab prügila järelhoolduse eest. Prügila käitaja ja endine prügila käitaja vastutavad prügilas ladestatud jäätmetest lähtuvate negatiivsete keskkonnamõjudega põhjustatud kahju eest solidaarselt.</p>	<p>Käitaja on isik prügila töö korralduse ja seire eest, hooldab prügilat pärast selle lõplikku sulgemist ning vastutab järelhoolduse eest.</p> <p>Eelneva tegevuse teostamiseks peab käitajal olema jäätme- või keskkonnamõjude kompleksluba.</p> <p>Käitaja vahetumisel, vastutavad kõik prügila tegutsemise ja järelhoolduse aegsed käitajad prügilas ladestatud jäätmetest lähtuvate negatiivsetest keskkonnamõjudest põhjustatud kahju eest solidaarselt.</p>	<p><u>Käitaja</u> on füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab prügila eest kooskõlas prügila asukoha liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega. See isik võib prügila rajamise ajast kuni järelhoolduseni muutuda.</p>
Kommentaar	<p><i>Oluline on siinjuures, et käitajal peab olema tegutsemiseks jäätme- või keskkonnamõjude kompleksluba. Seetõttu on oluline tagada, et loa vajadus säiliks ka pärast prügila sulgemise lõppu (täpsemalt vt Tabel.....). Mõiste <u>Käitaja</u> direktiivi järgi on füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab prügila eest kooskõlas prügila asukoha liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega. See isik võib prügila rajamise ajast kuni järelhoolduseni muutuda. Kas järelhoolduseni tähendab järelhoolduse lõpuni või järelhoolduse perioodi alguseni? Ehk kas direktiiv näeb ette võimalusi käitaja muutmiseks järelhooldusperioodi jooksul?</i></p>		
Prügila sulgemine	<p>Prügila suletakse, kui:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prügila on saavutanud projektikohase mahu; 2) sulgemise vajadus tuleneb muust õigusakti nõudest. 	<p>Prügila suletakse määruse järgi olukorras kus see on saavutanud oma projektikohase mahu, prügilaloo (vastavalt siis kas käitaja jäätme- või keskkonnamõjude kompleksloa) tühistamisel või mõnedel muudel õigusaktidest tulenevatest nõuetest. Prügila sulgemise initsiatiiv võib tulla ka prügila käitaja poolt, kuid taotlus ei tohi olla vastuolus õigusaktidega, sh strateegiliste plaanide ja kavade, eelkõige maakonna jäätmekavaga.</p> <p><i>Kommentaari: kuna maakonna jäätmekavad enam ei kehti ning pärast 16.07.2009.a. tööle jäävate ning edaspidi rajatavate prügila teeninduspiirkonnad ületavad maakonnapiire, ei ole maakonna jäätmekava enam prügilate seisukohalt primaarne. Sobiva tasandi strateegiliseks kavaks võiks olla riiklik jäätmekava.</i></p>	<p>Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et vajaduse korral loa kohaselt:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) alustatakse prügila või selle osa sulgemist, i) kui loas nimetatud asjakohased tingimused on täidetud, ii) pädeva asutuse loal käitaja taotlusel või iii) pädeva asutuse põhjendatud otsusega; <p>b) võib prügila või selle osa lugeda lõplikult suletuks, kui pädev asutus on teinud lõpliku kohapealse kontrolli, hinnanud kõiki käitaja esitatud aruandeid ja andnud käitajale loa prügila sulgeda. See ei vähenda mingil määral käitaja vastutust;</p>
Sulgemiskava koostamine	<p>Prügila sulgemiseks käitaja taotlusel või projektikohase mahu saavutamisel, esitab käitaja keskkonnateenistusele prügila sulgemiskava koos taotlusega.</p> <p>Enne sulgemiskava koostamist viiakse läbi suletava prügila keskkonnamõju hindamine prügila käitaja kulul. Keskkonnamõju hindamise aruanne esitatakse koos sulgemiskavaga.</p>	<p>Prügila sulgemisel käitaja taotlusel või projektikohase mahu saavutamisel, esitab käitaja keskkonnateenistusele kirjaliku taotluse koos prügila sulgemiskavaga.</p> <p>Enne sulgemiskava koostamist tehakse prügilale, v.a keskkonnateenistuse loal väiksemate kui 1,5 ha, keskkonnamõjude hindamine.</p>	<p>Direktiivi tasandil regulatsioon puudub</p>
Sulgemiskava sisu	<p><u>Sulgemiskava sisaldab muuhulgas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sulgemisprojekti, mis annab prügila sulgemise tehnilised lahendused, sealhulgas jäätmelademe kattedehid, ja meetmed selle määruse ning muude asjakohaste õigusaktide nõuete täitmiseks; • sulgemistöde ajakava; • sulgemistöde arvestuslikku maksumust; • prügila järelhoolduse toiminguid. 	<p>Sulgemiskava sisaldab muu hulgas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sulgemisprojekti, mis annab prügila sulgemise tehnilised lahendused, sealhulgas jäätmelademe kattedehid, ja meetmed selle määruse ning muude asjakohaste õigusaktide nõuete täitmiseks; 2) sulgemistöde ajakava; 3) sulgemistöde arvestuslikku maksumust; 4) prügila järelhoolduse toimingute loetelu. 	
Kommentaari	<p><i>Tõenäoliselt tuleks teostada keskkonnamõjude hindamine paralleelselt korrastamiskava koostamisega ning hindamine peaks sisaldama hinnangut</i></p>		

	<i>sulgemiskavaga käsitletud teemadele. Keskkonnamõju hindamine ei peaks ise välja töötama sulgemiskava, vaid anda sellele hinnangu ning tooma välja vajadusel leevendavad meetmed. Keskkonnamõjude hindamine peaks anda otsustajatele informatsiooni ja veendumust, et arvestades konkreetse prügilal olukorda sobib sulgemiskavaga väljatöötatu minimeerima prügilast tulenevat negatiivset keskkonnamõju.</i>		
Sulgemisotsuse sisu	<p>Prügilal sulgemise otsuse teeb keskkonnateenistus pärast prügilal lõplikku ülevaatus, kõikide käitaja poolt esitatud aruannete hindamist ja asjassepuutuvate isikute seisukohtade kaalumist.</p> <p>Sulgemise otsusega määratakse kindlaks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sulgemiskava täitmise tähtajad; • järelhooldaja, järelhoolduse tingimused ja ligikaudne kestus. 	<p>Vastavalt määrusele suletakse prügilal lõplikult keskkonnateenistuse juhataja otsusega, millele eelneb prügilal lõplik ülevaatus.</p> <p>Sulgemisotsusega määratakse kindlaks sulgemiskava täitmise tähtajad ning prügilal käitaja järelhoolduse ajaks, järelhoolduse tingimused ja ligikaudne kestus.</p>	
<i>Kommentaari</i>	<p><i>Töö koostamise käigus selgus, et määrusekohaseid otsuseid on võetud vastu väga väheste prügilate puhul, eriti järelhooldaja määramise osas (täpsemalt vaata Tabel 6.1-1). Eeltoodust võib järeldada, et väga vähestel enne 2003.a. suletud prügilatel on hetkel määratud konkreetne järelhooldaja. Samuti tühistati seoses prügilate sulgemisega väga paljude käitajate puhul terve jäätmeluba, kuna käitajal ei olnud enam õigust jäätmeid ladestada, millega kadus jäätmeseaduse järgi jäätmeloa vajadus. Jäätmeseaduse järgi ei olnud prügilas järelhoolduse teostamine tegevus, millel oleks pidanud olema kehtiv jäätmeluba. Kohusetundlikumad järelhooldajad teostavad järelhooldust omavalitsuse või keskkonnateenistuse poolt vastu võetud prügilal sulgemise otsuse alusel, mis ei ole kahjuks määrusega ettenähtud järelhoolduse kohustust ja toiminguid formuleeriv dokument. Järelhooldajat prügilaga pidi määruse järgi siduma kehtiv jäätmeluba. Määruse §-i 46 järgi määratleb keskkonnateenistus keskkonnaseireenõuded <u>jäätmeloas</u>.</i></p> <p><i>Määruse järgi määratakse alles prügilal sulgemisotsusega kindlaks käitaja prügilal järelhooldusperioodiks. Kas selleks on siis automaatselt viimane käitaja või võib olla see keegi teine? Mis sellisel juhul saab prügilaloast ning sulgemisfondist, mis on ju tegelikult viimase käitaja bilansiline vahend, mida ei ole võimalik lihtsalt kellelegi üle anda?</i></p> <p><i>Just sulgemisotsuse tegemiseks on vaja tõsta sulgemiskava kvaliteeti järelhooldustoimingute osas. Järelhooldusperioodi kestvus ei saa toimuda pelgalt algselt kindlaks määratud aastatejärgi. Selle perioodi jooksul peaks olema prügilast lähtuv negatiivne keskkonnamõju vähenenud miinimumi või vähemalt stabiliseerunud. Prügiladirektiiv soovitab vähemalt põhjavee seisukohast kindlaks määrata künnistase, mille saavutamisel lõppeks järelhooldusperiood. Uute prügilate rajamisel on künnistaseme kindlaksmääramine kohustuslik. Samuti on järelhooldusperioodi lõpetamisel oluliseks eelduseks, et eelnevalt on ka seiret teostatud. Regulaarse seire andmed saavad olla ainukeseks aluseks seireperioodi harvendamiseks ja lõpetamiseks. Seireperiood ei saa lõppeda ainult kuupäeva möödumisel, ilma reaalselt seiret teostamata.</i></p> <p><i>Eeltoodust tulenevalt peaks määrus sisaldama konkreetseid sätteid järelhooldusperioodi määramiseks ning selle lõpetamise alustest ja tingimustest. Oluline ei ole perioodi ajaline pikkus vaid teostavate toimingute kvaliteet ja järelvalve nende teostamise üle.</i></p>		
Prügilaloa staatus sulgemisprotsessis	Prügilal loetakse lõplikult suletuks, kui keskkonnateenistus on teinud sulgemise otsuse ja tühistanud jäätmeloa osas, mis annab õiguse prügilas jäätmeid ladestada.	Prügilal loetakse suletuks, kui keskkonnateenistuse juhataja on andnud oma korralduse prügilal sulgemiseks ja tunnistanud jäätmeloa selles osas kehtetuks, mis annab õiguse prügilas jäätmeid ladestada.	
<i>Kommentaari</i>	<i>Kindlasti tuleks laiendada jäätmeloa osa viitega ka keskkonnamõju kompleksloale, kuna suuremad prügilad töötavad kompleksloa alusel.</i>		
Järelhooldusperioodi pikkus	Vastavalt pädeva asutuse otsusele.	Vastavalt pädeva asutuse otsusele.	Vastavalt pädeva asutuse otsusele.
<i>Kommentaari</i>	<i>Direktiivi artikli 13 järgi teeb pädev asutus otsuse järelhooldusperioodi kohta iga prügilal puhul eraldi, arvestades perioodi, mil võib konkreetne prügilal tõenäoliselt kujutada ohtu keskkonnale. See ei tähenda automaatselt 30-ne aastast seireperioodi, vaid rahalise tagatise olemasolu vähemalt 30 aastaseks järelhoolduseks. Kaudselt on see käitaja maksimaalse vastuse piir, millest pikema järelhooldusperioodi määramist direktiiv ei eelda.</i>		
Käitaja kohustused ja vastustus järelhooldusperioodil	<p>Prügilal lõplik sulgemine ei vabasta käitajat vastutusest prügilal lähtuvate negatiivsete keskkonnamõjudega põhjustatud kahju eest.</p> <p>Järelhooldaja teeb järelhoolduse tingimustele vastavat seiret ja vajalikke töid negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks ning esitab keskkonnateenistusele kord aastas aruande.</p>	<p>Prügilal sulgemine ei vabasta käitajat vastutusest prügilal lähtuvatest negatiivsetest keskkonnamõjudest põhjustatud kahju eest.</p> <p>Käitaja teeb järelhoolduse nõuetele vastavat seiret ja vajalikke töid negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks ning esitab keskkonnateenistusele kord aastas sellekohase aruande.</p>	<p>c) kui prügilal on lõplikult suletud, vastutab käitaja selle korrashoiu, seire ja kontrolli eest järelhoolduse ajal nii kaua, kui pädev asutus seda nõuab, võttes arvesse ajavahemikku, mille jooksul prügilal võib põhjustada ohtu. Käitaja teatab pädevale asutusele kõikidest negatiivsetest keskkonnamõjudest, mis on kontrolli käigus avastatud ja täidab pädeva asutuse otsust võetavate parandusmeetmete laadi ja aja kohta;</p> <p>d) nii kaua kui pädev asutus leiab, et prügilal tõenäoliselt ohustab keskkonda ja ilma et see piiraks ühenduse või siseriiklike õigusaktide kohaldamist seoses jäätmete valdaja vastutusega, vastutab prügilal käitaja prügilas tekkiva prügilagaasi ja nõrgvee</p>

			seire ja analüüsimise ning põhjaveežiimi eest prügila läheduses III lisa kohaselt.
Kommentaar	Käesoleva töö koostamise käigus selgus, et mitte ühegi prügila, mis suleti peale 2001.a.. seire kohta ei ole esitatud määrusekohast seirearuannet, või ei ole need aruanded keskkonnateenistustes säilinud.		
Prügila seire ja järelhooldus			
Meteoroloogilised andmed	Jäätmelademes moodustunud nõrgvee tekke ja prügila võimalikku lekke hindamiseks kogutakse prügila kasutamise kestel järgmisi andmeid kord päevas: 1) sademete hulk; 2) õhutemperatuur kell 14.00; 3) valitsev tuule suund ja tuule tugevus; 4) aurumine (mõõdetakse nt lüsimetriaga); 5) õhuniiskus kell 14.00. Järelhooldusperioodil kogutakse lõikes 2 nimetatud andmeid, välja arvatud punktis 3 nimetatud, kalendrikuu kaupa kuu keskmisena nii kaua kui keskkonnateenistus seda nõuab. Keskkonnateenistus võib järelhooldajale anda osalise või täieliku vabastuse meteoroloogiliste andmete esitamisest.	Meteoroloogilisi andmeid (ööpäevane sademete hulk, õhutemperatuur kell 14.00, aurumine, õhuniiskus kell 14.00.) kogutakse kalendrikuude kaupa kuu keskmisena nii kaua, kui keskkonnateenistus seda nõuab;	<ul style="list-style-type: none"> sademete hulk - igapäevane, lisatud kuu keskmisele temperatuur - kuu keskmine valitsevate tuulte suund - ei ole nõutav vee aurumine - igapäevane, lisatud kuu keskmisele õhuniiskus - kuu keskmine
Prügila ümbruskonna kaevude vee seire	Kord aastas suurvee ajal määratakse ülemist põhjaveekihti avavate kaevude vee kvaliteedi muutused võrreldes varasemate mõõtmistega.	Prügila ümbruskonna kaevude seire läbi kord aastas suurvee ajal ülemist põhjaveekihti avavatest kaevudest veeproovide võtmise ning võrrelduna eelmiste andmetega;	
Pinnavee seire	Pinnavee omadused määratakse vähemalt ühes kohas prügilast ülesvoolu ja vähemalt ühes kohas prügilast allavoolu. Pinnaveest võetakse suurveeperioodil kuuajalise vahega vähemalt kaks ning madalveeperioodil vähemalt üks proov. Pinnavee omadused tehakse kindlaks: 1) prügila kasutusajal vähemalt kord kvartalis; 2) järelhooldusperioodil iga kuue kuu tagant.	Pinnavee proovid peavad võimalikult hästi iseloomustama prügila mõjupiirkonna pinnavee omadusi, sealhulgas selle keskmist koostist. Pinnavee omadused määratakse vähemalt ühes kohas prügilast ülesvoolu ja vähemalt ühes kohas prügilast allavoolu. Pinnaveest võetakse suurveeperioodil kuuajalise vahega vähemalt kaks ning madalveeperioodil vähemalt üks proov. Järelhooldusperioodil kogutakse andmeid vähemalt 1 kord kvartalis;	<i>Meetmed:</i> Kui nõrgvett ja pinnavett esineb, tuleb nende proovid võtta iseloomustavates punktides. Nõrgvee proovide võtmine ja mõõtmine (hulk ja koostis) tuleb teha eraldi igas punktis, kust nõrgvesi prügilast välja juhitakse. Kui pinnavett esineb, teostatakse selle seiret vähemalt kahes punktis, üks prügilast ülesvoolu ja teine allavoolu. Gaasi seire peab olema iseloomustav igas prügila osas. Proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus on esitatud järgmises tabelis. Nõrgvee ja vee seireks võetakse proov, mis iseloomustab keskmist koostist. Proovide võtmise sagedust võib kohandada prügila morfoloogia alusel (künkana, täidisena jne). See tuleb loas määratleda.
Nõrgvee seire	Nõrgvee proovid peavad võimalikult hästi iseloomustama prügilast lähtuva nõrgvee omadusi, sealhulgas selle keskmist koostist. Nõrgvee maht ja koostis määratakse eraldi igas kohas, kus vesi juhitakse prügilast välja, samuti kõigis nõrgvee kogumiskohtades. Järelhooldusperioodil määratakse nõrgvee maht ja koostis kord kuue kuu tagant.	Nõrgvee proovid peavad võimalikult hästi iseloomustama prügilast lähtuva nõrgvee omadusi, sealhulgas selle keskmist koostist. Nõrgvee maht ja koostis määratakse eraldi igas kohas, kus vesi juhitakse prügilast välja, samuti kõigis nõrgvee kogumiskohtades. Järelhooldusperioodil määratakse nõrgvee maht ja koostis kord 6 kuu tagant. Nõrgvee elektri juhtivust määratakse nii prügila kasutusajal kui järelhooldusperioodil mitte harvem kui kord aastas.	<ul style="list-style-type: none"> nõrgvee maht - kuue kuu tagant nõrgvee koostis - kuue kuu tagant pinnavee maht ja koostis - kuue kuu tagant võimalikud gaasi heitkogused ja atmosfäärirõhk - kuue kuu tagant
Prügilagaasi seire	Prügilagaasi heitkogused, koostis ja rõhk tehakse kindlaks: 1) prügila kasutusajal kord kvartalis; 2) järelhooldusperioodil iga kuue kuu tagant. Metaani (CH ₄), süsinikdioksiidi (CO ₂) ja hapniku (O ₂) sisalduse mõõtmine on kohustuslik. Järelhooldusperioodil kontrollitakse regulaarselt gaasieemaldussüsteemi tõhusust.	Prügilagaasi seire peab võimalikult hästi iseloomustama prügila kõigis osades tekkivaid gaase. Prügilagaasi heitkogused, koostis ja rõhk tehakse kindlaks järelhooldusperioodil iga 6 kuu tagant. Prügilagaasis määratakse analüüsitavaid gaase ladestatud jäätmete koostisest ja jäätmete leostumisomadustest lähtudes. Metaani (CH ₄), süsinikdioksiidi (CO ₂) ja hapniku (O ₂) sisalduse mõõtmine on kohustuslik. Järelhooldusperioodil kontrollitakse regulaarselt gaasieemaldussüsteemi tõhusust.	<i>Märkused:</i> - Nõrgvee mahtu ja koostist hinnatakse juhul kui toimub nõrgvee kogumine; - Mõõdetavad parameetrid ja analüüsivad ained varieeruvad olenevalt ladestatud jäätmete koostisest; need peavad olema loas sätestatud ja iseloomustama jäätmete leostuvusomadusi; - Need mõõtmised on seotud peamiselt jäätmetes esineva orgaanilise materjali sisaldusega (CH ₄ , CO ₂ , O ₂ , H ₂ S, H ₂ jt); - Gaasieemaldussüsteemi tõhusust tuleb korrapäraselt kontrollida; - Prügila omaduste alusel võib pädev asutus kindlaks teha, et neid mõõtmisi ei ole vaja teha ja esitab selle kohta aruande direktiivi artiklis 15 ettenähtud viisil.
Jäätmelademe seire	Järelhooldusperioodil määratakse jäätmelademe vajumine aastalugemi alusel.	Järelhooldusperioodil määratakse jäätmelademe vajumine igal aastal samal ajal tehtava lugemi alusel.	

<p>Põhjavee seire</p>	<p>Põhjavee proovid võetakse vähemalt ühes punktis prügila suhtes pealevoolu ja vähemalt kahes punktis prügila suhtes allavoolu. Põhjavee taset mõõdetakse nii prügila kasutusajal kui ka järelhooldeperioodil kaks korda aastas.</p> <p><u>Põhjavee künnistasemed</u></p> <ul style="list-style-type: none"> iga prügila kohta määratakse selle prügila asukoha hüdrogeoloogilisest ehitusest ja põhjavee kvaliteedist lähtuvalt põhjavee künnistasemed, mille ületamine näitab põhjavee reostumise ohtu. kui künnistasemeid pole võimalik olemasolevate andmete põhjal piisava täpsusega määrata, korraldab keskkonnateenistus jäätmeloa taotleja kulul künnistasemete määramiseks keskkonnamõju hindamise. kui proovi analüüs näitab künnistaseme ületamist, võetakse kohe teine proov. kui teine proov kinnitab künnistaseme ületamist, teavitab käitaja või järelhooldaja sellest kohe keskkonnateenistust ja Keskkonnainspektsiooni ning, juhitudes jäätmeloa antud erakorralistest ohutusmeetmetest, võtab tarvitusele kõik võimalikud parendavad abinõud. vaatlusi tuleb hinnata kehtestatud seirereegleid sisaldavate kontrolltabelite alusel ja näitajate kõikumiste järgi selles paigas. <p>Kontrolltabelis antakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) reostusnäitaja; 2) reostusnäitaja künnistase; 3) kehtestatud reostusnäitaja piirväärtus; 4) proovivõtu ja kontrollproovivõtu aeg; 5) analüüsi tulemus; 6) analüüsi teinud labor; 7) märkused. 	<p>Põhjavee proovid võetakse vähemalt ühes punktis prügila suhtes pealevoolu ja vähemalt kahes punktis prügila suhtes allavoolu. Põhjavee taset mõõdetakse nii prügila kasutusajal kui ka järelhooldeperioodil 2 korda aastas.</p> <p><u>Põhjavee reostusnäitajate künnistasemed:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> prügila asukoha hüdrogeoloogilisest ehitusest ja põhjavee kvaliteedist lähtudes määratakse prügilaloas prügila põhjavee reostusnäitajate künnistasemed, mille ületamine näitab põhjavee reostumise ohtu ja ühtlasi olulise negatiivse keskkonnamõju olemasolu §-de 4 ja 39 tähenduses. kui olemasolevate andmete põhjal pole võimalik künnistasemeid piisava täpsusega määrata, korraldab prügilaloa taotleja künnistasemete määramiseks keskkonnamõju hindamise. kui proovi analüüs näitab künnistaseme ületamist, võetakse kohe teine proov. kui teine proov kinnitab künnistaseme ületamist, teavitab käitaja sellest kohe keskkonnateenistust ja keskkonnainspektsiooni ning, juhitudes jäätmeloa antud erakorralistest ohutusmeetmetest, võtab tarvitusele kõik võimalikud parendavad abinõud. <p>Seiretulemusi hinnatakse kontrolltabelisse kantavate näitajate põhjal näitajate kõikumiste järgi.</p> <p>Kontrolltabelisse märgitakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) reostusnäitaja; 2) reostusnäitaja künnistase; 3) kehtestatud reostusnäitaja piirväärtus; 4) proovivõtu ja kontrollproovivõtu aeg; 5) analüüsi tulemus; 6) analüüsi teinud labor; 7) märkused. 	<p><u>Proovide võtmine:</u> mõõtmised peavad andma teavet põhjavee kohta, mida vette juhitud jäätmed tõenäoliselt mõjutavad, kusjuures pealevoolu peab olema vähemalt üks mõõtepunkt ja allavoolu kaks mõõtepunkti.</p> <p><u>Seire:</u> Proovides analüüsivad parameetrid tuleb saada nõrgvee arvatavast koostisest ja piirkonna põhjavee kvaliteedist. Analüüsiks vajalike parameetrite valimisel tuleb arvesse võtta ainete liikuvust põhjaveetsoonis.</p> <ul style="list-style-type: none"> põhjavee tase - kuue kuu tagant põhjavee koostis - konkreetsele prügilale omane sagedus <p><u>Märkused:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Sagedus peab põhinema võimalusel rakendada parendusmeetmeid kahe proovivõtu vahel, kui künnistase on saavutatud, st sagedus tuleb kindlaks määrata põhjavee voolukiirust käsitlevate andmete hindamise alusel. Kui künnistase on saavutatud, tuleb seda kinnitada teise proovivõtmisega. Kui tase on kinnitatud, tuleb järgida (loas sätestatud) situatsiooniplaani. <p><u>Künnistasemed:</u> kui põhjavee proovi analüüs näitab olulist muutust vee kvaliteedis, tuleb kaaluda võimalust, et põhjavee puhul on ilmnenud oluline negatiivne keskkonnamõju. Tuleb kindlaks määrata künnistase, võttes arvesse konkreetset hüdrogeoloogilist ehitust prügila asukohas ja põhjavee kvaliteeti. Künnistase tuleb alati loas sätestada, kui see on võimalik. Vaatlusi tuleb hinnata kontrollkaartide abil, milles on kinnitatud kontrollieeskirjad ja tasemed igale allavoolu asuvale kaevule. Kontrollitasemed tuleb kindlaks määrata põhjavee kvaliteedi kohalike variatsioonide alusel</p>
<p>Olemasolevad prügilad</p>			
<p>Kohaldatavus</p>	<p><u>Seadusjärgne prügila on:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutusesolev seadusjärgne prügila – prügila, millel on määruse jõustumisel jäätmeloa alusel tegutsev käitaja; 2) tegevuse lõpetanud seadusjärgne prügila – prügila, mida on kasutatud üldjuhul õiguspäraselt ning kus jäämete ladestamine on lõpetatud enne määruse jõustumist. <p>Määruse jõustumisel olemasolev eelnimetamata prügila on olemasolev ebaseaduslik ladestamispaik.</p>	<p><u>Seaduslik prügila on:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutusesolev seaduslik prügila on prügila, millel on prügila töö korralduse ja seire eest vastutav prügila käitaja; 2) tegevuse lõpetanud seaduslik prügila on prügila, mida on kasutatud üldjuhul õiguspäraselt ning kus jäämete ladestamine on lõpetatud enne keskkonnaministri 26. juuni 2001. a määruse nr 34 «Nõuded prügilate rajamiseks, kasutamiseks ja sulgemiseks» jõustumist. <p>Määruse jõustumise ajal olemasolev eelnimetamata prügila on olemasolev ebaseaduslik ladestamispaik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prügilate suhtes, mis on <u>suletud enne direktiivi ülevõtmist</u>, ei tuleks kohaldada prügila sulgemist käsitlevaid nõudeid. tuleks reguleerida olemasolevate prügilate edasise kasutamise tingimused, et kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul võtta vajalikke meetmeid nende kohandamiseks käesoleva direktiiviga vastavusse viimise kava alusel; olemasolevate prügilate käitajad on juba siduvate siseriiklike eeskirjade kohaselt, mis on samaväärsed käesoleva direktiivi artikli 14 eeskirjadega, esitanud käesoleva direktiivi artikli 14 punktis a nimetatud dokumendid enne direktiivi jõustumist ja nende tegevuse jätkamiseks on pädev asutus loa andnud, mille tõttu ei ole vaja neid dokumente uuesti esitada ja pädev asutus ei pea välja andma uut luba;
<p>Ebaseaduslik ladestamispaik</p>	<p>Ebaseaduslik ladestamispaik loetakse <u>korrastatud prügilaks</u>, juhul kui seal on lõpetatud jäätmeladestamine enne käesoleva määruse jõustumist, samuti juhul kui selles prügilas on tehtud sulgemistööd nagu jäätmeladestamine, tihendamine, ladestuskoha eripära arvestava nõlvuse andmine, jäätmelademe katmine haljastust või muud kasutust võimaldaval viisil.</p>	<p>Korrastatud prügilaks loetakse ebaseaduslikud ladestamispaigad, kus jäätmeladestamine on lõpetatud enne keskkonnaministri 26. juuni 2001. a määruse nr 34 «Nõuded prügilate rajamiseks, kasutamiseks ja sulgemiseks» jõustumist, samuti prügilad, kus on tehtud sulgemistööd nagu jäätmeladestamine, tihendamine, ladestuskoha eripära arvestava nõlvuse andmine, jäätmelademe katmine haljastust või muud kasutust võimaldaval viisil.</p>	
<p>Kommentaari</p>	<p><i>Ebaseaduslikuks ladestamispaigaks tuleb lugeda prügilaid, millede sulgemisotsus on vastu võetud enne 01.09.2001.aastat või millistes on teostatud enne 2001.a. peamised sulgemistööd. Prügilad, millede sulgemisotsus on vastu võetud peale 01.09.2001.a., loeti kasutusesolevateks seaduslikeks prügilateks, millede puhul tuleb rakendada kõiki määruse üldsätteid, sh sulgemise, korrastamise ning järelhoolduse seisukohast. Ebaseaduslikud ladestamispaigad loetakse põhimõtteliselt keskkonnareostuse objektideks (1998.a. JäätS §49 ja 2004.a. JäätS 128), millede eest vastutab eelkõige jäätmelademe keskkonda viia.</i></p>		
<p>Ebaseadusliku</p>	<p>Juhitudes muuhulgas «Jäätmeseaduse» paragrahvis 49 sätestatust,</p>	<p>Juhitudes muuhulgas «Jäätmeseaduse» §-s 128 sätestatust, võtab</p>	<p>Direktiivi tasandil regulatsioon puudub</p>

ladestuspaiga sulgemine	võtab keskkonnateenistus meetmeid ebaseaduslike ladestamispaikade edasise kasutuse välistamiseks ning teeb ettekirjutuse ladestamispaiga likvideerimise kohta. Keskkonnateenistus võib teha ettekirjutuse ebaseadusliku ladestamispaiga korrastamiseks, kui keskkonnateenistus on prügila seisukorda ja kohalikke iseärasusi arvestades veendunud, et prügila ei põhjusta ohtu keskkonnale ja tervisele ning et prügilast lähtuvad negatiivsed keskkonnamõjud oleksid pärast prügila korrastamist tühised.	keskkonnajärelevalveasutus meetmeid ebaseaduslike ladestamispaikade edasise kasutuse välistamiseks ning teeb ettekirjutuse ladestamispaiga likvideerimiseks. Keskkonnajärelevalveasutus võib teha ettekirjutuse ebaseadusliku ladestamispaiga korrastamiseks, kui pädevad kohaliku omavalitsuse või riigiasutused on prügila seisukorda ja kohalikke iseärasusi arvestades veendunud, et prügila ei põhjusta ohtu keskkonnale ja inimese tervisele ning et prügilast lähtuvad keskkonnahäiringud oleksid pärast prügila korrastamist tühised.	
Korrastatud prügila ja tegevuse lõpetanud seadusjärgse korrastamata prügila ülevaatus, keskkonnamõju hinnang, korrastamine ja seire	Keskkonnateenistuse korraldamisel ja prügila viimase käitaja või selle puudumisel prügila maa omaniku kulul tehakse korrastatud prügilate ja enne määruse jõustumist suletud korrastamata prügilate ülevaatus ning antakse paragrahvi 29 lõikes 3 nimetatud (KMH litsentsi omav isik) isiku poolt eksperthinnang, et selgitada, kas prügila võib põhjustada olulist negatiivset keskkonnamõju või mitte. (2) Vajadusel tehakse kasutusesolevas prügilas kindlaks sinna ladestatud jäätmete lagunemisaste, tekkiva prügilagaasi ligikaudne kogus, tekkiva nõrgvee omadused ja ligikaudne kogus ja antakse nende ja muude asjassepuutuvate tegurite, nagu ümbruskonna iseärasused, põhjal üldine hinnang prügila negatiivsele keskkonnamõjule. (3) Lõikes 1 nimetatud eksperthinnangu asemel võib keskkonnateenistus anda ise hinnangu ning vormistada selle ülevaatusdokumendina, kui keskkonnateenistus on prügila seisukorda ja kohalikke iseärasusi arvestades veendunud, et prügilast lähtuvad negatiivsed keskkonnamõjud on tühised. (4) Kui lõigetes 1–3 nimetatud hinnangu kohaselt võib prügilal olla oluline negatiivne keskkonnamõju, korraldab keskkonnateenistus prügila keskkonnamõju hindamise prügila käitaja kulul. (5) Lähtudes lõikes 1 või 3 nimetatud hinnangust, korraldab keskkonnateenistus prügila viimase käitaja või selle puudumisel prügila asukoha maatüki omaniku kulul korrastamiskava koostamise ja täitmise. (6) Lõikes 3 nimetatud kavaga määratakse prügila korrastamise tehnilised lahendused, etapid ja ajakava, seire korraldus ja korrastamise aruannete esitamise ajakava.	(1) Keskkonnateenistuse korraldamisel ja prügila viimase käitaja või selle puudumisel maaomaniku osavõtul tehakse korrastatud prügila ja enne määruse jõustumist suletud korrastamata prügila ülevaatus, et selgitada, kas prügila võib põhjustada olulist negatiivset keskkonnamõju või mitte. (2) Vajadusel tehakse kasutusesolevas prügilas kindlaks sinna ladestatud jäätmete lagunemisaste, tekkiva prügilagaasi ligikaudne kogus, tekkiva nõrgvee omadused ja ligikaudne kogus ning antakse nende ja muude asjaomaste tegurite nagu ümbruskonna iseärasuste põhjal prügila negatiivse keskkonnamõju üldine hinnang. (3) Lõikes 1 nimetatud ülevaatusalusel võib keskkonnateenistus anda hinnangu ning vormistada selle ülevaatusdokumendina juhul, kui keskkonnateenistus on prügila seisukorda ja kohalikke iseärasusi arvestades veendunud, et prügilast lähtuvad negatiivsed keskkonnamõjud on tühised. (4) Kui lõigetes 1–3 nimetatud hinnangute kohaselt võib prügilal olla oluline negatiivne keskkonnamõju, korraldab keskkonnateenistus prügila keskkonnamõju hindamise prügila käitaja kulul. (5) Lähtudes lõikes 1 või 3 nimetatud hinnangust, korraldab keskkonnateenistus prügila viimase käitaja või selle puudumisel prügila asukoha maaomaniku kulul korrastamiskava koostamise ja täitmise. (6) Lõikes 5 nimetatud kavaga määratakse prügila korrastamise tehnilised lahendused, etapid ja ajakava, seire korraldus ja korrastamise aruannete esitamise ajakava. (7) Lõigetes 1–6 sätestatud rakendatakse juhul, kui neid nõudeid ei ole enne määruse jõustumist rakendatud.	
Kommentaari	<i>Enne määrust jõustunud prügilate korrastamiskava teostatakse käitaja puudumisel keskkonnateenistuse poolt prügila asukoha maaomaniku kulul. Kui 2001.a. määrus järgi korraldati maaomaniku kulul ka korrastamiskava täitmine, sh järelehooldus ja seire, siis 2004.a. määruse järgi ei ole reguleeritud käitaja puudumisel korrastamiskava täitjat või vähemalt sellega seotud kulude täitajat.</i>		

Tabel 2.4-2. Ebaseadusliku ladestuspaiga sulgemine Jäätmeseaduse järgi

1998.a. jäätmeseaduse § 49	2004.a. jäätmeseaduse § 128
<ul style="list-style-type: none"> Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmed kõrvaldab ja nendest põhjustatud keskkonnareostuse likvideerimise korraldab jäätmete ebaseaduslikult keskkonda viija (edaspidi reostuse tekitaja) oma kulul keskkonnajärelevalve asutuse ettekirjutuse alusel. Reostuse tekitaja hüvitab reostusega põhjustatud kahju täies ulatuses. Kui reostuse tekitaja reostuse tekitaja oma kohustust ei täida, korraldab reostuse 	<ul style="list-style-type: none"> Jäätmete keskkonda viimisega ja jäätmetest põhjustatud saastusega seonduva kahju, sealhulgas jäätmete käitlemisega ja jäätmetest põhjustatud saastuse likvideerimisega seotud kulud hüvitab jäätmete keskkonda viinud isik (edaspidi saastaja). Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmeid käitleb ja nendest põhjustatud saastuse likvideerimise korraldab saastaja oma kulul. Vajaduse korral teeb vastava kohustuse täitmiseks ettekirjutuse keskkonnajärelevalve asutus või kohaliku omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse asutus. Kui saastaja ettekirjutust ei täida, võib ettekirjutuse teinud keskkonnajärelevalve asutus või kohaliku

<p>likvideerimise reostuse tekitaja kulul reostatud kinnisasja omanik.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kui reostuse tekitajat pole võimalik kindlaks teha, korraldab reostatud kinnisasja omanik reostuse likvideerimise oma kulul. Kui reostatud kinnisasja omanik ei täida likvideerimise kohustust, korraldab reostuse likvideerimise asendustäitmise korras kohalik omavalitsus reostatud kinnisasja omaniku kulul asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. 	<p>omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse asutus ettekirjutuse täitmise tagamiseks rakendada sunnivahendeid asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kui saastajat ei ole kindlaks tehtud ühe aasta jooksul jäätmete keskkonda viimise asjas süüteo menetluse alustamisest arvates, samuti juhul, kui jäätmete ja saastuse likvideerimisega ei ole võimalik keskkonnanõuetest kaalutlustest lähtuvalt viivitada, korraldab jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise keskkonnajärelevalve asutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse asutuse ettekirjutuse alusel maa omanik, kellele kuuluval maal jäätmed või saastus asub. Ettekirjutuse täitmise tagamiseks võib ettekirjutuse teinud isik rakendada sunnivahendeid asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Eelnimetatud juhul on maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maa suhtes enne selle kooskõlas maareformi seadusega riigi omandisse jätmist, munitsipaalomandisse andmist, tagastamist või erastamist jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise korraldamise kohustus keskkonnateenistusel.
--	---

Tabel 2.4-3. Prügilaloe vajadus, taotlemine ning rahaline tagatis.

Prügilaloe tingimused peavad täitma direktiivi artikli 17 sisu:

Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et prügilaloe taotlus sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

a) loataotleja ja käitaja isikuandmed, kui need on erinevad isikud;

b) ladestatavate jäätmeliikide kirjeldus ja üldkogus;

c) prügilala kavandatao mahutavus;

d) prügilala asukohta kirjeldus, sealhulgas selle hüdrogeoloogiline ja geoloogiline iseloomustus;

e) saastamise vältimiseks ja vähendamiseks kavandatud meetmed;

f) käitamise-, seire- ja kontrollitoimingute kava;

g) sulgemis- ja järelhoolduskava;

h) kui nõutakse keskkonnamõju hindamist, teave, mille esitab prügilala arendaja nimetatud direktiivi artikli 5 kohaselt;

i) loataotleja rahaline tagatis või muu samaväärne tagatis, nagu on nõutud käesoleva direktiivi artikli 8 punkti a alapunktis iv.

Direktiivi lähtepunktid rahalise tagatise osas:

(28) käitaja peaks rahalise tagatise või muu samaväärse tagatise abil nõuetekohaselt ette nägema, et kõik loast tulenevad kohustused on täidetud, sealhulgas need, mis on seotud sulgemise ja prügilala järelhooldusega;

(29) tuleks võtta meetmeid, et tagada, et jäätmete prügilasse ladestamise eest nõutav hind katab kõik kulud, mis on seotud prügilala rajamise ja kasutamisega, sealhulgas võimaluse korral finantstagatise või samaväärne tagatis, mille prügilala käitaja peab esitama, ja prügilala sulgemise, sealhulgas vajalike järelhooldustöödega seotud arvestuslikud kulud.

Artikkel 8: loataotleja on enne jäätmete ladestamistoimingute alustamist liikmesriikide määratud korras esitanud või peab esitama rahalise tagatise või muu sarnase tagatise, millega tagatakse, et täidetakse käesoleva direktiivi sätete kohaselt väljaantud loast tulenevad kohustused (sealhulgas järelhooldust käsitlevad sätted) ja järgitakse artiklis 13 nõutud sulgemiskorda. Seda tagatist või samaväärset tagatist hoitakse nii kaua, kui see on vajalik prügilala kasutamise ja järelhoolduse ajal artikli 13 punkti d kohaselt. Liikmesriigid võivad omal valikul teatavaks teha, et seda punkti ei kohaldata püsijäätmeprügilate suhtes;

Artikkel 10: Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et prügilala rajamise ja kasutamisega seotud kulud, sealhulgas võimaluse korral artikli 8 punkti a alapunktis iv nimetatud finantstagatise või sellega võrdväärse tagatise seotud kulud, ning prügilala sulgemise ja järelhooldusega seotud hinnangulised kulud kaetakse vähemalt 30 aasta jooksul hinnaga, mille võtab prügilala käitaja igat liiki prügi ladestamise eest sellesse prügilasse.

	<u>Jäätmeluba prügilala käitamiseks (Jäätmeseadus)</u>	<u>Keskkonnanõuetega (Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seadus)</u>
Loa vajadus	<p>Jäätmeluba on vaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jäätmete kõrvaldamiseks; 2) jäätmete taaskasutamiseks, välja arvatud korduskasutamiseks; 3) ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks, välja arvatud isiku enda tegevuse tulemusena tekkinud jäätmete kogumiseks ja veoks; 4) teiste isikute tekitatud ja üleantud metallijäätmete kogumiseks või veoks, välja arvatud pakendiaktsiisi seaduse alusel maksustatava metallist joogipakendi kogumiseks või veoks, jäätmete edasise kaubandusvahendamise või taaskasutamise eesmärgil; 5) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoks; 6) olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena; 7) jäätmete tekitamiseks käesoleva seaduse §-s 75 sätestatud juhtudel. <p><u>Isikul, kellel on või kes on kohustatud omama kompleksluba, ei ole vaja jäätmeluba kompleksloaga hõlmatud käitiste suhtes.</u></p>	<p>Kompleksluba on vaja jäätmekäitluses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ohtlike jäätmete taaskasutamine taaskasutamistoimingutega R1, R5, R6, R8 ja R9 või kõrvaldamine üle 10 tonni ööpäevas; 2) vanaõlide kõrvaldamine üle 10 tonni ööpäevas; 3) tavajäätmete, välja arvatud põllu- ja metsamajanduses ning puidu-, tselluloosi- ja paberitööstuses tekkinud saastumata puidu- ning muud taimsed jäätmed, põletamine või muu terminiline töötlemine taaskasutamistoiminguga R1 ja kõrvaldamistoiminguga D10 üle 10 tonni ööpäevas; 4) tavajäätmete bioloogiline või füüsikalise-keemiline töötlemine kõrvaldamistoimingutega D8 ja D9 jõudlusega üle 50 tonni ööpäevas; 5) tavajäätmete ladestamine kõrvaldamistoiminguga D1 prügilasse, kuhu paigutatakse üle 10 tonni jäätmeid ööpäevas, või prügilasse, mille maht on üle 25 000 tonni, välja arvatud püsijäätmeprügilad; 6) olmejäätmete põletamine käitistes jõudlusega üle 3 tonni tunnis.
Prügilaloe taotluse sisu	<p>Jäätmeloe taotlus peab sisaldama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõikes 3 nimetatud andmeid; 2) andmeid loa taotleja tegevuskoha ja põhitegevuse kohta; 3) andmeid jäätmeliikide ja –koguste ning jäätmete kavandatava liikumise, kogumise ja veo ning ladestamise ja vahetu keskkonda viimise kohta kalendriaasta jooksul; 4) selgitust taotleja poolt kavandatava jäätmekäitluse kohta, tehnilise varustuse kirjeldust koos vajalike skeemide või joonistega, kui luba taotletakse käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 	<p>Kompleksluba sisaldab järgmisi andmeid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) käitaja ärinimi, registrikood, asukoht, aadress ja kontaktandmed või nimi, isikukood, elukoht, aadress ja kontaktandmed; 2) käitise nimetus, aadress, kontaktandmed ja koordinaadid; 3) käitise põhitegevusala ja kompleksloa taotlemist vajava alltegevusvaldkonna nimetus ja kirjeldus, sealhulgas käitise tööaeg, aastane tootmismahut ja ülesseatud tootmisvõimsus; 4) käitise asukohta kirjeldus;

	<p>nimetatud tegevuseks;</p> <p>5) selgitust taotleja tootmistegevuse kohta koos jäätmete moodustumisega seotud toorme ning tehnoloogiaprotsesside iseloomustusega, tehnoloogia ja keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud arvutusi tekkivate ja keskkonda viidavate jäätmete koguste hindamiseks, tehnilise varustuse kirjeldust koos vajalike skeemide või joonistega, kui luba taotletakse käesoleva seaduse §-s 75 nimetatud tegevuseks;</p> <p>6) jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja –tehnoloogia iseloomustust;</p> <p>7) jäätmekäitluskohtade kirjeldust;</p> <p>8) andmeid isikute kohta, kellele jäätmed kavatakse üle anda, sealhulgas andmed jäätmeid ladestavate isikute kohta;</p> <p>9) tegevuse juures rakendatavate ohutusmeetmete ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmete kirjeldust;</p> <p>10) ettepanekuid jäätmekäitluskoha või jäätmete tekkekoha omaseireks;</p> <p>11) jäätmete tekitamisel jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava;</p> <p>12) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitse meetmete kava, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järeelhoolduse kava;</p> <p>13) ohtlike jäätmete käitluslitsentsi koopiat, kui luba taotletakse ohtlike jäätmete käitlemiseks majandus- või kutsetegevuses.</p> <p>Lisaks eelnimetatud andmetele esitab prügilä käitamiseks jäätmeloa (edaspidi prügilaloo) taotleja loa andjale:</p> <p>1) andmed ladestatavate jäätmete koguse kohta jäätmekoodide ja jäätmeliikide kaupa;</p> <p>2) andmed prügilä kavandatud mahutavuse kohta;</p> <p>3) prügilä asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;</p> <p>4) taotleja kirjaliku tõenduse, et tal on tegutsemiseks vajaliku oskusega personal taotluses märgitud tegevusalal ning tema tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööohutusvaldkondade õigusaktides kehtestatud nõuetele;</p> <p>5) taotleja kirjaliku selgituse kindlustuslepingu või rahalise tagatise olemasolu kohta, mis tagavad käitaja suutlikkust täita oma ülesandeid nii prügilä kasutamise, sulgemise kui järeelhoolduse ajal;</p> <p>6) taotleja maakasutuse õiguslikku alust tõendavad dokumendid;</p> <p>7) personali vastavat väljaõpet tõendavad dokumendid või nende kinnitatud koopiad;</p>	<p>5) uue käitise ehitamise või olemasoleva käitise rekonstrueerimise kavandamise erisused, sealhulgas tööde kavandatav algus- ja lõpptähtaeg;</p> <p>6) käitises kasutatavate seadmete ja tehnoloogia vastavus parimale võimalikule tehnikale ning saasteheite vältimise või vähendamise meetmed ja tehnika. Kui parimat võimalikku tehnikat taotluse esitamise ajal ei rakendata, tuleb tegevuskavas märkida, kuidas ja millal seda tehakse;</p> <p>7) toorme, abimaterjalide, pooltoodete ja kemikaalide, sealhulgas puhastusainete kasutamise maht ja säilitamise tingimused ning säästliku kasutamise või taaskasutamise meetmed;</p> <p>8) vee kasutamise maht ja säästliku kasutamise või taaskasutamise meetmed;</p> <p>9) pinna-, põhjavee ja pinnase kaitsemeetmed;</p> <p>10) käitise heiteallikad, heite vältimiseks või vähendamiseks kavandatav tehnika, heite piirväärtused või nendega võrdväärsed parameetrid või tehnilised meetmed ilma konkreetse seadme või tehnoloogia kasutamise nõuet kehtestamata;</p> <p>11) välisõhusaaste vältimise või vähendamise meetmed;</p> <p>12) reovee tekke vähendamise meetmed;</p> <p>13) jäätmete teke käitises, jäätmete liigid ja kogused ning jäätmetekke vältimiseks, vähendamiseks nii palju kui võimalik või jäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks kavandatavad meetmed;</p> <p>14) kasutatava või toodetava energia ning kasutatava kütuse liik ja kogus ning nende ressursside kasutamise vähendamise, tõhusa kasutamise või taaskasutamise meetmed;</p> <p>15) välisõhus leviva lõhna, müra ja vibratsiooni allikad, tase ja mõju ning vältimise või vähendamise meetmed;</p> <p>16) käitise omaseire kirjeldus, mis sisaldab andmeid käitise juhtimissüsteemi, heite ja saastuse omaseire, seadmete hoolduse ja kontrolli kohta ning käitise omaseire tõhustamise meetmeid;</p> <p>17) õnnetuste vältimise süsteemi kirjeldus, kui käitaja ei ole kohustatud sellealast teavet lisama käesoleva seaduse § 9 lõike 3 punkti 2 alusel;</p> <p>18) puhastustöödel, tootmis- või puhastusseadmete rikete korral, tehnoloogiaseadmete töö alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad meetmed;</p> <p>19) käitise või selle osa sulgemise korral keskkonnamõju vältimise või vähendamise meetmed ja järeelhoolduse abinõud;</p> <p>20) kaug- ja piiriülese saastuse minimeerimise meetmed;</p> <p>21) kompleksloa nõuete ajutised erandid;</p> <p>22) kompleksloa andmise otsustamise ajal esitatud kirjalike ettepanekute ja seisukohtade arvestamine ning otsuse põhjendus;</p> <p>23) loa andjale käitise andmete esitamise viis, sagedus ja ulatus;</p> <p>24) kompleksloa nõuete iga-aastase ülevaatuse tulemused;</p> <p>25) kompleksloa vaidlustamine ja kompleksloa andmise põhjendus.</p>
Prügilaloo sisu	<p>Jäätmeloo sisalduvad järgmised andmed:</p> <p>1) tegevus, mille jaoks luba antakse;</p> <p>2) loa omaja ärinimi ja registrikood või nimi ja isikukood;</p> <p>3) tegevuskoha või -kohtade täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega;</p> <p>4) loa omaja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed.</p> <p>(2) Jäätmeloo määratakse:</p> <p>1) käideldavate, samuti tegevuste ja jäätmekäitluse tulemusena tekkivate jäätmete liigid ja kogused, sealhulgas lubatud piirkogused, mida võib viia keskkonda;</p> <p>2) lubatud jäätmekäitlustoimingud;</p> <p>3) tegevusele esitatavad tehnilised ja keskkonnanõuded;</p> <p>4) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järeelhooldus;</p> <p>5) keskkonnaseire nõuded;</p> <p>6) tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuste tagajärgede leevendamise meetmed;</p> <p>7) jäätmete kõrvaldamiskoht või -kohad, kuhu jäätmed veetakse, kui jäätmeluba antakse jäätmete veoks;</p> <p>8) tegevuse alustamise ja lõpetamise aeg.</p> <p>Lisaks eelnimetatule määratakse prügilalooaga:</p> <p>1) prügilä liik käesoleva seaduse § 34 lõike 4 alusel;</p>	

	2) prügilasse ladestatavate jäätmete kogus jäätmekategooriate ja liikide kaupa; 3) prügila kasutamist, keskkonnaseiret ning järelevalvet käsitlevad nõuded; 4) loa taotleja kohustus vähemalt kord aastas loa andjale aru anda prügilasse vastuvõetud jäätmeliikide, nende koguste, keskkonnaseire tulemuste kohta ning loa andja teavitamise kord.	
Kommentaari	<i>Eeltoodust selgub, et regulatsioonid prügila käitamisel jäätme- või kompleksloa alusel on erinevad. Olulisema puudusena tuleb näha kompleksloa puhul käitise igapäevategevust (jooksvalt prügilaloanõuete täitmist) garanteeriva kindlustuse või rahalise tagatise nõude puudumist. Arvestades, et just suuremaid prügilaid (nn keskkonnanõuetele vastavaid) Eestis opereeritakse just keskkonnakompleksloa alusel, võib järeldada, et hetkel puudub nendel ka selline kindlustus või rahaline tagatis.</i>	
Rahaline tagatis	Esitatakse prügilaloa taotluses järgmised andmed: „taotleja kirjaliku selgituse kindlustuslepingu või rahalise tagatise olemasolu kohta, mis tagavad käitaja suutlikkust täita oma ülesandeid nii prügila kasutamise, sulgemise kui järelhoolduse ajal“.	Kompleksloaga seotud aktides puudub viide rahalise tagatise vajadusele.
Kommentaari	<p><i>Hr. Aadu Võsu poolt koostatud „Prügilate sulgemise ja järelhoolduse finantsgarantii suuruse, kogumise viiside ja kasutamise meetodika väljatöötamine“ aruande järgi kogutakse hetkel prügilates raha ainult sulgemise ja järelhoolduskulude tarvis. Tegemist on pikaajalise kogumisega, mis on seotud realselt ladestatavate jäätmete kogusega, ca 80 – 110 kr/t. Osaliselt kasutatakse neid vahendeid ka prügilate jooksvate arendusprojektide rahastamiseks. Direktiivist võib järeldada, et käitajalt nõutav rahaline tagatis ning prügila vastuvõtuhinnas sisalduma pidav järelhooldusfond ei ole üks ja see sama. Rahalise tagatise eesmärk on garanteerida prügilaga seotud probleemide (n. tehnoloogilised probleemid, keskkonnareostus jne) ning sulgemise ja järelhooldusega seotud kulud mistahes ajahetkel. Sellega luuakse kindlus, et prügilaga seotud probleemid suudetakse likvideerida ning selleks on olemas finantsvahendid. Jäätmete vastuvõtuhinnas kogutav sulgemisfond peaks eesmärgipäraselt katma ainult prügila sulgemise ja järelhooldusega seotud kulud. Tõenäoliselt ei ole korrektne neid kokku panna, või asendada finantsgarantiid ainult prügila sulgemisfondiga. Sulgemisfondi kogutav raha ei suuda esialgu pakkuda direktiivis eeldatud finantsgarantiid. Juhul kui sulgemisfond on piisavalt suur, võib vähendada prügila tegevusega seotud rahalise tagatise, näiteks vastutuskindlustuse, väärtust.</i></p> <p><i>Eelnimetatud aruandes selgub, et kõikidel prügilatel ei ole selget meetodikat sulgemisfondi suuruse määramise kohta. Direktiivist järeldub, et sulgemisfond peab võimaldama teostada prügilas järelhooldustoiminguid kuni 30 aastat pärast prügila või selle osa sulgemist. Küll jätab direktiiv pädeva asutuse otsustada järelhooldusperioodi pikkuse, mis võib olla ka vähem kui 30 aastat, saab seda lõplikult kindlaks määrata alles prügila sulgemisotsust tehes. Tegemist ennetava meetmega, millega tuleb sulgemisfondi aja määratlusena arvestada. Peale 16.07.2009.a. töötavatel ja rajatavatel prügilatel sulgemisfond peaks koosnema sulgemiskulud + vähemalt 30 aastat järelhooldust.</i></p> <p><i>Kuna eeltoodud vahendite vajadus tuleb finantsgarantii vajadusest olulise keskkonnamõjuga tegevuste puhul (nagu ka ohtlike jäätmete käitlemine jne), tuleks luua ühtne regulatsioon nende vahendite määramiseks ning kontrollimiseks, sh nende kasutamise osas. Eesmärgiks peab olema nende vahendite säilimine, ka käitaja isiku muutmisel. Need vahendid peavad olema üleantavad ühelt käitajalt teisele.</i></p>	

Tabel 2.4-4. Prügilaloa kehtetuks tunnistamine

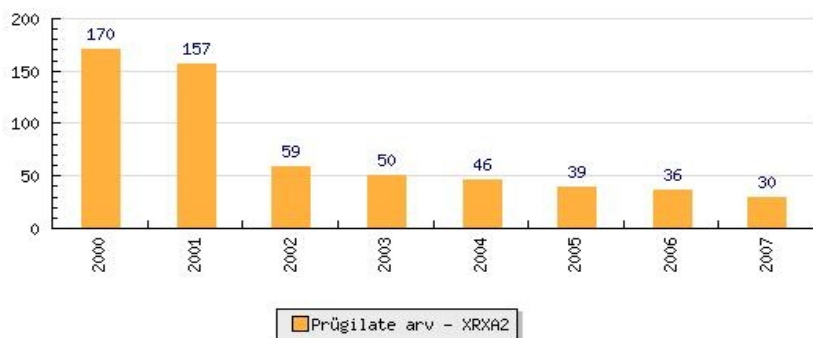
<p><u>Vastavalt JäätS § 85 tunnistatakse käitaja jäätmeluba kehtetuks, kui:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) taotleja on esitanud valeandmeid või võltsitud dokumendi; 2) taotlejat on korduvalt karistatud keskkonnaloata tegutsemise, keskkonna saastamise või ohtlike kemikaalide ja jäätmete käitlemise nõuete rikkumise eest ning süüteost ei ole möödunud karistusregistri seaduse § 25 lõikes 1 kehtestatud tähtaeg; 3) kogutud andmete põhjal võib järeldada, et tegevuse käigus pole võimalik täita keskkonnanormatiive või tegevus ohustab keskkonda või inimese tervist või vara; 4) tegevus põhineb jäätmerikastel, loodusressursse ja muud tooret või materjale pillavatel menetlustel või tehnoloogilistel protsessidel; 5) taotletud tegevus on olulises vastuolus riigi ja kohaliku omavalitsus üksuse jäätmekavaga. 	<p><u>Loa andja tunnistab kompleksloa kehtetuks, kui:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) seda taotleb käitaja; 2) käitaja ei ole alustanud kompleksloaga lubatud tegevust kompleksloas nimetatud tegutsemisaja algusest alates 12 kuu jooksul ega esitanud taotlust käitise tegevuse algusaja muutmiseks; 3) selgub, et kompleksloa taotlemisel on käitaja tahtlikult esitanud valeandmeid, millel oli loa andmisel oluline tähendus, või võltsitud dokumente või muudel juhtudel, kui loa andjale või Keskkonnainspeksioonile on loas ettenähtud nõuete täitmise kontrollimisel esitatud valeandmeid või võltsitud dokumente või kui andmete esitamise tähtaega on korduvalt rikutud; 4) käitaja on jätnud kompleksloa nõuded täitmata ning teda on varem sama teo eest karistatud; 5) käitise tulenev saastus on nii suur, et sellest põhjustatud ohtu keskkonnale, inimese tervisele või varale ei ole võimalik vältida uue loa taotlemist eeldavate põhjalike tehniliste ümberkorraldusteta; 6) käitaja on pankrotistunud või on juriidilise isikuna likvideeritud ja tegevust ei jätkata teine käitaja. <p>(2) Kui kompleksloa on tunnistatud kehtetuks, võib loa andja määrata käitajale käitise ja selle asukoha järelhoolduse tingimused, et pärast käitaja tegevuse lõpetamist vältida ohtu keskkonnale, inimese tervisele või varale.</p>
<p><i>Kommentaari:</i> õigusaktides ei ole reguleeritud selgelt, mis saab prügilast kui käitaja prügilaluba on kehtetuks tunnistatud. Tegemist on ikkagi käitaja, mitte käitisega seotud loaga. Prügilamäärusest võib järeldada, et loa tühistamisel tuleks prügila sulgeda. Samas võib olla probleemiks ainult operaatoriga seotud probleemid, n juriidilise isiku pankrott, kes aga samas ei ole prügila omanik. Samuti vajaks reguleerimist, kuidas toimub käitaja vahetamine.</p>	

3 SENISED PRÜGILATE KORRASTAMISE JA SEIREKORRALDUSE KOGEMUSED

3.1 Prügilate sulgemine ja korrastamise, seire ning järelhoolduse määratlemine

Keskkonnanõuetele mittevastavate prügilate sulgemise põhiperiood oli 2001 -2003.a. Sulgemisotsuseid võeti vastu nii kohalike omavalitsuste kui ka maakonna keskkonnateenituste poolt. Samas on paljud sulgemisotsused, mis võeti vastu 1990-ndatel aastatel kadunud, mis raskendab järelhooldustingimuste fikseerimist.

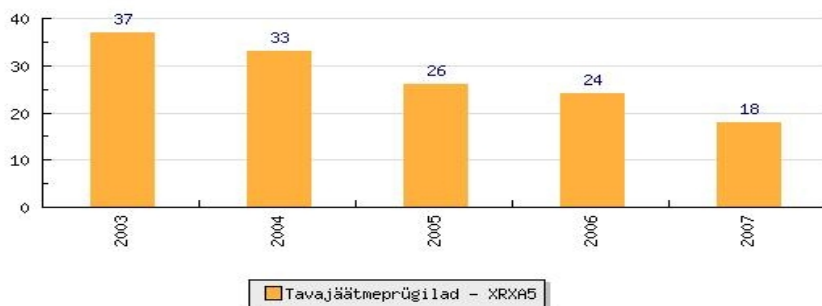
Graafik 3.1-1. Kasutusel olevate prügilate arvu vähenemine

Allikas: www.keskkonnainfo.ee

2008. aastal oli kasutusel 18 tavajäätmete prügilat, millest viis vastas keskkonnaministri määrusega ja Euroopa Liidu direktiiviga 1999/31/EÜ kehtestatud nõuetele - Jõelähtme, Uikala, Väätša, Torma ja Paikuse. 2009.a. planeeritakse alustada veel ühe jäätmekäitluskeskuse, sh prügila rajamist Viljandimaale Karksi valda. Seega peaks jääma Eestisse pärast 16.07.2009.a. kuus regionaalset tavajäätmete jäätmekäitluskeskust, kus on ka jäätmete ladestamise võimalus.

Joonis 3.1-2. Kasutusel olevate tavajäätmete prügilate arv

Allikas: www.keskkonnainfo.ee

Tabel 3.1-1. Andmed prügilate sulgemisotsuste ja järelhoolduse määratlemise kohta (Jäätmeosakond)

Prügila nimi	Sulgemise aeg	Viimane käitaja	Järelhoolduse määratlemine
HARJUMAA			
Tuudi prügila	suletud 31.12.2001	Padise Vallavalitsus	Harjumaa KKT otsusega esitada sulgemistöde kava 15.12.2001.a. – toimingute kava hetkeseisuga esitamata.
Kehra setteväljakud	suletud 1.01.2004	AS Horizon	
Loo prügila	suletud 2.06.2003	ME Jõelähtme	

		Elamukoondis	
Haavakannu prügila	suletud 1.07.2002	OÜ Kuusalu Soojus	Harjumaa KKT otsusega, vastavalt Kuusalu valla poolt esitatud järelhoolduse toimingute kirjeldusele, tähtaeg 01.04.2003. Järelhooldaja Kuusalu Vallavalitsus – toimingute kava hetkeseisuga esitamata.
Rummu prügila	suletud 31.12.2003	Vasalemma Vallatevõtte Vako	Harjumaa KKT otsusega esitada sulgemistöde kava 15.12.2001.a - toimingute kava hetkeseisuga esitamata.
Lagedi prügila	suletud 23.12.2002	Vallaasutus Vaheko	Harjumaa KKT otsusega, vastavalt Rae valla poolt esitatud järelhoolduse toimingute kirjeldusele, tähtaeg 01.03.2003. Järelhooldaja AS Vaania. toimingute kava hetkeseisuga esitamata.
Kehra prügila	suletud 29.02.2004	Horizon Tselluloosi ja Paberi AS	Sulgemiskavaga. Harjumaa KKT otsusega tuleb esitada seirearuanne iga aasta 20-ndaks jaanuariks. Järelhooldaja Horizon Tselluloosi ja Paberi AS.
Sörve prügila	suletud 9.06.2003	Startum OÜ	Suletud läbi OÜ Tabasalu Vesi jäätmeoaga lubatud ladestamise tühistamise 09.06.2003.a.
Haiba-Mõnuste prügila	suletud 31.12.2003	Haiko Teenused OÜ	
Tuula prügila	suletud 12.06.2003	Cleanaway Keila OÜ (Harko OÜ)	Sulgemiskavaga ¹ .
Pääsküla prügila	suletud 2.06.2003	Tallinna Jäätme keskuse AS	
Paldiski prügila	suletud 31.12.2004	I.V.A.P.G. AS	
Oru-Nõrava prügila	Töötab 2009	Radix Hoolduse O	
Jõelähtme prügila	Töötab	Tallinna Prügila AS	
HIUMAA			
Suuremõisa (Haavamäe) prügila	suletud 2003	Hiiu Autotrans (CleanawaY)	
Risti (Ristivälja) prügila	suletud 30.04.2004	Hiiu Autotrans (CleanawaY)	
Külama (Emmaste) prügila	suletud 2007	MA EMKO	Järelhooldeperioodi kestvus 10.a. KKT-le esitada kord aastas seirearuanne. Järelhooldaja Emmaste Vallavalitsus.
Käina prügila	Töötab kuni 2009	Hiiu Autotrans (CleanawaY)	
IDA-VIRUMAA			
Maetsama (Avinurme) prügila	suletud 31.12.2001	Avinurme Vallavalitsus	Sulgemiskavaga. Järelhooldaja Avinurme Vallavalitsus.
Kotinuka (Jõhvi) prügila	suletud 31.12.2001	Uikala Prügila AS	Sulgemiskavaga. Järelhooldaja AS Uikala Prügila.

¹ Sulgemiskavaga tähendab, et järelhoolduse ja seire ajakava ning ulatus on määratud sulgemiskavaga.

Tudulinna prügila	suletud 31.12.2001	Tudulinna Vallavalitsus	Sulgemiskavaga. Järelhooldaja Tudulinna Vallavalitsus.
Narva prügila	suletud 2006	Heakorrastus AS	
Uikala prügila	Töötab	Uikala Prügila AS	
Kiviõli prügila	suletud 01.07.2002		Sulgemiskavaga. Järelhooldaja OÜ Elkarin.
Mäetaguse prügila	suletud 31.12.2001		Sulgemiskavaga. Järelhooldaja Mäetaguse Vallavalitsus.
JÕGEVAMAA			
Umbusi (Põltsamaa) prügila	suletud 15.06.2001	AS Põltsamaa GREID	
Tooba (Jõgeva) prügila	suletud 31.12.2001	AS Jõgeva Elamu	
Torma prügila	Töötab	Amestop OÜ.	
JÄRVAMAA			
Paide prügila	suletud 1.03.2001	Remondiet."Paiko"	Sulgemiskavaga. Järelhooldaja Paide Linnavalitsus.
Pakamäe prügila	suletud 1.03.2001	ME Türi Kommunaal	Sulgemisprojektiga. Järelhooldaja Türi Linnavalitsus (nüüd Türi Vallavalitsus).
Väätsa prügila	Töötab	AS Väätsa Prügila	
LÄÄNE-VIRUMAA			
Tatruse prügila	suletud 31.12.2001	FIE Väino Kiviberg	Sulgemise järelhoolduse lisatingimused planeeriti täpsustada KKT otsusega enne 31.03.2002.a – hetkel täpsustamata.
Kunda prügila	suletud 22.07.2005	AS Ragn-Sells.	Lääne-Virumaa KKT otsusega ning Kunda Linnavalitsuse vee erikasutusloaga nr L.VV.LV-36990. Järelhooldaja Ragn-Sells AS.
Moora prügila	suletud 31.12.2001	OÜ Laekvere Kommunaal	Sulgemise järelhoolduse lisatingimused planeeriti täpsustada KKT otsusega enne 31.03.2002.a – hetkel täpsustamata.
Tamsalu prügila	suletud 31.12.2001	LA Tamsalu Kommunaal	Sulgemise järelhoolduse lisatingimused planeeriti täpsustada KKT otsusega enne 31.03.2002.a – hetkel täpsustamata.
Võsu prügila	suletud 31.12.2001	OÜ Võsu Kommunaal	Sulgemise järelhoolduse lisatingimused planeeriti täpsustada KKT otsusega enne 31.03.2002.a – hetkel täpsustamata.
Tudu prügila	suletud 31.12.2001	AS Virumaa Metsatööstus	
Väike-Maarja prügila	suletud 31.12.2001	ME "TEHNO"	Sulgemise järelhoolduse lisatingimused planeeriti täpsustada KKT otsusega enne 31.03.2002.a – hetkel täpsustamata.
Tapa prügila	suletud 2005	Vaania AS	
Rakke prügila	ladestamine lõppes 2007 alguses. Sulgemisotsus	Vaania AS	

	puudub.		
Rakke vana prügila	suletud 31.12.2001	Rakke Lubjatehase AS	
Ussimäe prügila	Töötab 2009	AS Ragn-Sells.	
LÄÄNEMA			
Pullapää prügila	suletud 01.07.2007	AS Ragn-Sells	
Kirimäe prügila	suletud 1995	teadmata	teadmata
Risti prügila	suletud 1996	teadmata	teadmata
Ohtmäe prügila	suletud 1996	teadmata	teadmata
PÕLVAMAA			
Hernejärve prügila	suletud 2002	OÜ Vastse-Kuuste Soojus	
Valgjärve prügila	suletud 2002	Saverna Teenus OÜ	
Soe prügila	suletud 2002	Värska vald	
Veriora prügila	suletud 2002	AS Astel	
Adiste (Põlva) prügila	Töötab 2009	PKM Grupp OÜ	
PÄRNUMAA			
Pärnu-Jaagupi prügila	Sulgemisotsus vastu võtmata ²		Halinga Vallavalitsus
Libatse prügila	18.01.2002.a.		Halinga Vallavalitsus
Vahenurme prügila	tunnistatud ebaseaduslikeks ladestuspaikadeks		
Häädemeeste prügila	teadmata	Häädemeeste VK AS	
Kergu prügila	teadmata		
Nurga prügila	teadmata		
Kihnu prügila	29.07.2003.a arutati sulgemist vallavolikogus, kuid otsus vormistamata.	Kihnu vallavalitsus	
Oidrema prügila	teadmata		
Lavassaare prügila	suletud 2006.a.		
Paikre prügila	Töötab	OÜ Paikre	
Pärnu prügila	suletud juuni 2006.a.	Minu Vara Lääne AS	
Kilingi-Nõmme prügila	Sulgemisotsus vastu võtmata ³	Saarde Kommunaal OÜ	
Sindi prügila	suletud 2004		
Tootsi prügila	suletud 19.12.2001		Tootsi Vallavalitsus
Vändra prügila	suletud 2006	Vändra MP OÜ	
RAPLAMAA			
Uhta prügila	suletud 31.12.2001.	Märjamaa vald	Sulgemiskavaga. Järelhooldaja OÜ Resk.
Tupiku jäätmete ladestus	suletud 31.12.2002	Järvakandi Kommunaal OÜ	Sulgemiskavaga. Järelhooldaja OÜ Järvakandi Kommunaal.
Mäepere prügila	suletud 30.04.2004	OÜ Resk	Sulgemisprojektiga. Järelhooldaja

² Jäätmeluba anti välja perioodiks 18.01.2002 kuni 31.12.2004, misjärel keskkonnateenistus enam jäätmeluba ei pikendanud, kuid ei võtnud vastu ka määrusekohast sulgemisotsust. Halinga Vallavalitsus sulges ja korrastas prügila omal initsiatiivil.

³ OÜ Saarde Kommunaali jäätmeluba L.JÄ.PM-11457 lõppes 31.12.2006.a.

			OÜ Resk ja MTÜ Rapamaa Jäätmekäitluskeskus.
SAAREMAA			
Orissaare prügila	suletud 1995	Orissaare vallavalitsus	
Valjala prügila	suletud 31.12.2001	Valjala vald	
Neemi prügila	ametlik otsus tegemata. Ladestamine lõpetati 2006	OÜ Prügimees (Cleanaway).	Saaremaa KKT otsusega. Järelhooldeperioodi kestvus 10.a. KKT-le esitada kord aastas seirearuanne. Järelhooldaja Põide Vallavalitsus.
Kudjape prügila	Töötab 2009	OÜ Prügimees (Cleanaway).	
TARTUMAA			
Nõgiaru prügila	suletud 31.12.2001		
Võnnu prügila	suletud 31.12.2001		
Kobilu	suletud 31.12.2001		
Saviaugu	suletud 31.12.2001		
Enu	suletud 31.12.2001		
Savikoja	suletud 31.12.2001		
Kallaste	suletud 31.12.2001		
Laeva	suletud 31.12.2001		
Riivese	suletud 31.12.2001		
Suure-Rakke	suletud 31.12.2001		
Kommi	suletud 31.12.2001		
Viinamärdi prügila	suletud 01.07.2003	Nõo vald	
Laguja prügila	suletud 01.08.2004	RagnSells AS	
Aardlapalu prügila	Töötab 2009	AS Cleanaway	
VALGAMAA			
Keeni prügila	2006	Sangaste vald	
Valga prügila	Töötab 2009	OÜ Eknema	
VILJANDIMAA			
Viraku prügila	suletud 26.11.2001 – otsus puudub	Abja Vallavalitsus	
Mäekse prügila	suletud 26.11.2001 – otsus puudub	Abja Vallavalitsus	
Kärevere prügila	suletud 26.11.2001	Olustvere Vallavalitsus	
Kobruvere külas asuv prügila	suletud 26.11.2001	Vastemõisa Vallavalitsus	
Reegoldi prügila	suletud 26.11.2001	Viljandi Linnahoolduse AS	
Kõrvepera prügila	suletud 26.11.2001	PÜ Sürgavere	
Mõisaküla prügila	suletud 26.11.2001	Mõisaküla Linnavalitsus	
Nihi prügila	suletud 26.11.2001	OÜ õisu Elamu	
Kõpu prügila	suletud 26.11.2001	Kõpu Vallavalitsus	
Heimtali prügila	suletud 26.11.2001	Pärsti Vallavalitsus	
Vanamõisa prügila	suletud 26.11.2001	Pärsti Vallavalitsus	
Suislepa prügila	suletud 26.11.2001	Suislepa PÜ	
Soe prügila	suletud 26.11.2001		
Kärstna prügila	suletud 26.11.2001	Talutare AS	
Tinnikuru prügila	suletud 26.11.2001	Tarvastu Vallavalitsus	

Ülde prügila	suletud 26.11.2001	PÜ Kungla	
Kassi külas asuv prügila	suletud 26.11.2001	Paistu Vallavalitsus	
Viljandi prügila	Töötab 2009	AS Cleanaway	
VÖRUMAA			
Andrikova prügila	suletud 31.03.2003	Merob OÜ	Keskonnateenistuse otsusega järelhooldaja Merob OÜ
Meremäe prügila	suletud 31.12.2001		Keskonnateenistuse otsusega järelhooldaja Meremäe Vallavalitsus
Kimalase (Misso) prügila	suletud 15.09.2002		Keskonnateenistuse otsusega järelhooldaja Misso Vallavalitsus
Osula prügila	suletud 31.12.2001		Keskonnateenistuse otsusega järelhooldaja Sõmerpalu Vallavalitsus
Vastseliina prügila	suletud 31.12.2001	Merob OÜ	Keskonnateenistuse otsusega järelhooldaja Merob OÜ

Eeltoodud andmetest selgub, et prügilate sulgemisotsuseid on tehtud kolme erinevat moodi:

1. sulgemisotsuse on teinud maakondlik keskkonnateenistus;
2. sulgemisotsuse on teinud kohalik omavalitsus;
3. vormiskohast sulgemisotsust ei olegi tehtud, vaid prügila sulgemise tingis käitaja lõppenud jäätmeluba, mida enam ei pikendatud.

Üldjoontes peaks sulgemisotsus sisaldama järgmiseid andmeid:

- andmeid prügila kohta – *nimi, prügilakood, asukoht*;
- andmed sulgemist tingivatest asjaoludest – *projektmahu täitumine, käitaja taotlus, prügilaloa lõppemine vm*;
- andmeid viimase (võimalusel ka eelnevate) käitaja kohta – *nimi, viide jäätmeloale*;
- andmed tehtud uuringute, KMH, keskkonnateenistuse ülevaatus kohta – *sh kokkuvõtte tähtsamatest järeldustest*;
- andmed korrastamis- või sulgemiskava koostamise kohta;
- andmed korrastamistoimingute kohta, sh nende täitmise ajagraafik;
- andmed järelhooldust teostava käitaja kohta – *eelduslikult viimane käitaja*;
- andmed järelhooldustoimingute kohta – *sulgemisotsuse lisaks võiks olla järelhoolduskava, mida direktiiv näeb ühe osana prügilaloast, kuid Eestis määratletakse ainult üldloetelu käitise sulgemisel teostatavatest meetmetest (täpsemalt vt. peatükk 4)*;
- järelhooldusperioodi pikkus, sh selle lühendamise või pikendamise võimalused – *järelhooldusperioodi pikkuse peab määrama reaalse seire tulemused, mis näitavad prügila keskkonnaohu vähenemist või suurenemist. Seireperiood ei saa olla ainult ajaline määratlus, mille jooksul ei teostatagi reaalselt seiret (täpsemalt vt. peatükk 3.3)*;
- kohutust esitada seireandmeid pädevale asutusele – *seireandmete mitteesitamist tuleb lugeda seire mitteteostamiseks*.
- kohustust säilitada prügilaga seotud materjale vähemalt viis aastat pärast prügila järelhooldusperioodi lõppu – *uuringu tulemusel selgus, et enamuse prügilatega seotud materjale ei ole keskkonnateenistuses säilinud, sh sulgemisotsuseid (täpsemalt vt. peatükk 4)*.

Vastuvõetud sulgemisotsused on sisult väga erinevad ning vähesed vastavad nende vastuvõtmisel kehtinud õigusnormidele. Valdavalt on jäänud sulgemisotsused väga üldiseks, kus on toodud

ainult otsus prügila sulgemiseks. Suurimaks probleemiks tuleb lugeda järelhooldust teostava käitaja ja järelhooldustingimuste mittemääramist. Kahjuks on paljudel juhtudel on seoses prügila sulgemisega lõpetatud ära ka viimase käitaja jäätmeluba ning kuna käitaja ei olnud prügila maaomanik, lõhuti jäätmeloa lõpetamisega ainukene seos käitaja ja prügila vahel. Veel halvem on olukord, kus käitaja jäätmeluba lõppes ning sellega loeti prügila tegevus lõppenuks, kuid selle kohta ei vormistatudki korrektset otsust. Arvestades, et paljud sellised prügilad suleti 2005-2006.aastatel, ei olnud selline lähenemine kooskõlas määruse nõuetega. Sulgemisel oleks pidanud jääma käitajal jäätmeluba kehtima kuni järelhooldusperioodi lõpuni, osas, mis sätestas järelhooldustoimingute loetelu. Samuti oleks tulnud keskkonnateenistusel vastu võtta korrektne sulgemisotsus.

Korrektseks tuleb lugeda Saaremaa Keskkonnateenituse otsust Neemi prügila sulgemisel (2007.a.), Hiiumaa Keskkonnateenituse otsust Külama prügila sulgemisel (2007.a.), Raplamaa Keskkonnateenituse otsust Uhtna prügila sulgemisel (2001.a.) ning Lääne-Virumaa Keskkonnateenituse otsust Kunda prügila sulgemisel (2005.a.) kus on määratud nii järelhooldaja, seire üldtingimused kui ka seireperiood (täpsemalt vt. Lisa 6.17).

Segadus sulgemistoimingute teostamisel ning dokumentide mittesäilimine on tekitanud olukorra, kus paljud prügilad on jäänud nii keskkonnateenituse ja kohaliku omavalitsuse tähelepanuta. Samuti ei ole määratud prügilate järelhooldajaks paljudel juhtudel viimast käitajat (teadaolevad käitajad on toodud tabelis 3.1-1). Kuigi viimane käitaja on teada, ei seo neid prügilatega enam midagi, kuna käitajaks loetakse isikut, kellel on selleks kehtiv jäätme- või kompleksluba, kuid need load on suletud prügilate puhul lõppenud. Samas kohaliku omavalitsuse kohustusi suletud prügilatega reguleeritud ei ole, v.a. juhul kui järelhooldajaks ei ole määratud omavalitsust (täpsemalt vt. probleemi asetust peatükk 3.3).

3.2 Prügilate korrastamine

Korrastatud prügilaks loetakse ebaseaduslikud ladestuspaigad, kus jäätmete ladestamine on lõpetatud enne keskkonnaministri 26. juuni 2001. a määruse nr 34 «Nõuded prügilate rajamiseks, kasutamiseks ja sulgemiseks» jõustumist, samuti prügilad, kus on tehtud sulgemistööd nagu jäätmete koondamine, tihendamine, ladestuskoha eripära arvestava nõlvuse andmine, jäätmelademe katmine haljastust või muud kasutust võimaldaval viisil. Pärast määruse jõustumist saab lugeda prügila korrastatuks kui seal on teostatud sulgemis- või korrastamise kavaga ettenähtud tööd.

Prügilate sulgemine ja korrastamine on toimunud senini ning toimub edaspidi järgmistes etappides:

- I etapp – 1990-ndatel aastatel. Sisuliselt suleti näiteks endises karjääris olev väikeprügila ning jäätmevood suunati samas piirkonnas olevasse suuremasse prügilasse;
- II etapp – 1999 – 2003.a., mil suleti suuremas osas väikeprügilaid. Sulgemise tingis prügilate keskkonnanõuete täpsem regulatsioon ning regionaalprügilate väljaehitamine, n. Paide, Pakamäe, Haavakannu, Väike-Maarja, Tamsalu jne.
- III etapp – 2004 – 16.07.2009.a, mil on suletud osaliselt keskkonnanõuetele mittevastavad tugiprügilad, n. Rakke, Tapa, Kunda, Mäepere, Pärnu-Jaagupi, Väandra jne ning suletakse alates 16.07.2009.a. Viljandi, Räpo, Valga, Aardlapalu jne.
- IV etapp – suletakse keskkonnanõuetele vastavad regionaalprügilad, vastavalt nende ekspluatatsioonijale, n. Väätša, Torma, Uikala, Paikuse, Jõelähtme.

Käesoleva töö üheks osaks oli juba suletud ja korrastatud prügilate ülevaatus. Ülevaatusse kaasati suuremad prügilad, millele maakondlikud keskkonnateenistused on ette näinud võimaliku järelhoolduse ja seirekohustuse ning mis tegutsesid pärast 1999.a. Prügilate asukoha algandmetena kasutati 1999.a. koostatud prügilate andmebaasi andmeid.

Ülevaatus tulemusel võib järeldada, et vaatamata segadustele prügilate sulgemisotsustega, on enamus prügilaid on korrektselt korrastatud ning loodud võimalused seire teostamiseks. Selleks on välja seirevõrgustik, mis koosneb põhja- ja pinnavee, osadel ka nõrgveeseire kaevudest ning prügilagaasi väljutusavadest. Hetkeolukorra fikseerimiseks tehti ülevaatus käigus prügilast fotod, mis on lisatud käesoleva töö lisadesse maakondade kaupa. Samas on jäänud paljude prügilate korrastamistööd pooleli või ole neid teostatud korrektselt. Suurimaks puudujäägiks on jäätmete hooletu kokkukoondamine ning piisava kattedihi puudumine (minimaalseks kattedihiks võiks olla kogus, mis katab kogu jäätmeladet). Samuti on mitmed prügilad jäänud täiesti tähelepanuta ning kus ei ole ilmselgelt korrastamistööd teostatud (vt. Lisades 6.1 – 6.15 toodud prügilate ülevaatus andmeid ning pilte).

Töö põhiosas tahaksime välja tuua ning tähelepanu juhtida mõningatele prügilatele, mis on hetkel suletud, kuid korrastamata, korrastamine lõpetamata või vajaksid järelhooldust (kuna töö autoril ei ole teada kõikide prügilate sulgemisetapid ning ajagraafikud, võivad mõningad lõpetamata tööd olla planeeritud tulevikus teostamiseks) või millede korrastamise käigus on rajatud veeseaduse mõistes olulised rajatised, mis vajaksid tõenäoliselt vee-erikasutusluba.

Kehra prügila

Kehra prügila asub Kehra paberivabrikute setteväljakute kõrval. Prügila omapäraks on see, et on rajatud setteväljakute nõlvale ning jäätmed on kallatud nõlvast alla. Prügilal puudub selge kuju ja nõlvus. Nagu pildilt näha on prügila allosas tekkinud nõrgvee kogumistiik, mille väljavool ühineb setteväljakute väljavooluga, mis on näha pildilt 2. Edasi juhitakse nõrgvesi puhastamata kujul loodusesse. Kehra prügila on prügila, mille korrastamine on küllaltki keeruline ning mis vajaks korralikku seiret.

Pilt 1. Kehra prügila üldvaade

Pilt 2. Kehra paberivabriku setteväljakute väljavool.

Kuna tegemist on setteväljaku suublaga vajaks see tõenäoliselt vee-erikasutusluba.

Kehra prügilaga vajaks kindlasti pädeva asutuse pingsat tähelepanu, kuna eeltuslikult tegemist ühe halvemas seisus väikeprügilaga.

Tuula prügilaga

Eripäraks Tuula prügilaga puhul on aga pildil olev metallmahuti, kuhu kogutakse kokku prügilaga nõrgvesi. Nõrgvee olemasolu kinnitasid ka seirekaevud, kus oli nõrgvett. Probleemiks aga võib osutuda pildil näha oleva mahuti väljavool otse kraavi. Kuna mahuti on väike siis oli ülevaatuse läbiviimisel selgelt näha märke, et suuremate veekoguste korral on mahuti lihtsalt üle ajanud. Nõrgveemahuti väljavool on näha Pildil 2.

Nagu pildilt 1 näha, on prügilaga üldvaade korrektne – jäätmelademe on antud korrektne kuju, välja ehitatud seirepunktid nõrgveeproovide ning väljaspool prügilaga põhjaveeproovide võtmiseks. Samuti on olemas gaasiväljutusavad. Tuula prügilaga vajaks kindlasti regulaarset seiret, mis selgitaks muuhulgas välja ka eelkirjeldatud nõrgveekäitluse süsteemi nõuetekohasuse. Kuna tegemist on nõrgvee kogumise ja suublasse juhtimiseks peaks sellel kindlasti olema vee-erikasutusluba.

Pilt 1. Tuula prügilaga üldvaade

Pilt 2. Tuula prügilaga nõrgveemahuti väljavool

Paljudel juhtudel vajaksid prügilad järelhooldust ning piirdekraavide puhastamist:

Veriora prügila Põlvamaal

Tooba prügila Jõgevamaal

3.3 Prügilate seirekogemused

Prügila seire võib tinglikult jagada kaheks:

- 1) suletud prügilate seire
- 2) hetkel töötavate prügilate seire

Käesoleval ajal ei ole töötavate prügilate seirega tõsiseid probleeme, kuna seire läbiviimise tingimused on reguleeritud kas jäätme- või kompleksloaga. Seire teostamist kontrollivad maakondlikud keskkonnateenistused, kuhu esitatakse regulaarselt seireandmeid.

Samas suletud prügilate seire teostamine on lünklik, ebaühtlane, ei ole allutatud ühtsele regulatsioonile ning teostatud seire andmeid ei koguta ning ei analüüsita. Samuti on suur hulk prügilaid, kus seiret ei teostata või ei ole säilinud andmeid varem teostatud seire kohta. Positiivse poole pealt võiks välja tuua Halinga vallas asuva Pärnu-Jaagupi prügila, kus teostatakse omavalitsuse poolt regulaarset seiret, kogutakse ja analüüsitakse seiretulemusi ning tehakse järjepidevaid otsuseid seire jätkamise vajaduse osas – *just reaalse seire alusel järelhooldusperioodi pikkuse üle otsustamist tuleks lugeda parimaks lahenduseks*).

Järgnevalt on toodud uuringu käigus kogutud kohalike omavalitsuste andmed prügilates teostatava seire kohta ning samal ajal keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna poolt kogutud keskkonnateenistuste andmed.

Tabel 3.3-1. Omavalitsuste andmed suletud prügilate seire kohta⁴ (Jäätmeosakond)

Prügila nimi	Teostatud seire		
	Põhja- ja pinnavee osas	Nõrgvee osas	Prügilagaasi osas
HARJUMAA			
Haavakannu prügila	3 aastat pärast sulgemist	Ei teostata	Ei teostata
Paldiski prügila	Tehakse regulaarselt	Eelnevalt on teostatud	Ei teostata
Haiba-Mõnuste prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Lagedi prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
Oru-Nõrava prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Pääsküla prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt
Rummu prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Sõrve prügila	Toestati pärast sulgemist	Ei teostata	Ei teostata
HIIUMAA			
Emmaste prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Ei teostata
Risti prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Ei teostata
JÄRVAMAA			
Paide prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
Pakamäe prügila	Toestati pärast sulgemist	Ei teostata	Ei teostata
JÕGEVAMAA			
Tooba prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
LÄÄNEMAA			
Ohemäe prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
LÄÄNE-VIRUMAA			
Moorra prügila	Toestati pärast sulgemist	Ei teostata	Ei teostata
Tapa prügila ⁵	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Tatruse prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Ei teostata
Ussimäe prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt
Võsu prügila	Toestati pärast sulgemist	Ei teostata	Ei teostata
PÄRNUMAA			
Häädemeeste prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Kihnu prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Pärnu-Jaagupi prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
Tootsi prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Vändra prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
PÕLVAMAA			
Adiste prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Ei teostata
RAPLAMAA			
Uhtna prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
SAAREMAA			
Kudjape prügila	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt	Tehakse regulaarselt
Neemi prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
Orissaare prügila	Tehakse regulaarselt	Ei teostata	Ei teostata
Valjala prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
TARTUMAA			
Rõngu prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
VALGAMAA			
Keeni prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata

⁴ Tabeli aluseks omavalitsuse esitatud andmed. Ülejäänud prügilate puhul omavalitsustelt vastust ei õnnestunud uuringu käigus saada.

⁵ Prügilas on välja ehitatud seiresüsteemid põhja- ja pinnaveeseireks, kuid neid ei kasutata.

VILJANDIMAA			
Viraku prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
VÕRUMAA			
Andrikova prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Kimalase prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Meremäe prügila	Ei teostata	Ei teostata	Ei teostata
Vastseliina prügila	Teostati kuni 2006	Ei teostata	Ei teostata

Tabel 3.3-2. Keskkonnateenistuste andmed suletud prügilate seire kohta (Jäätmeosakond)

PRÜGILA NIMETUS	Kes seirab (järelhoolduse teostaja)	Seire periood	SEIRE			
			Prügila gaas	Põhjavesi	Nõrgvesi	Pinnavesi
HARJUMAA						
Loo prügila				1xa	1xa	1xa
Haavakannu prügila				1-2xa	1-2xa	1-2xa
Lagedi prügila				1xa	1xa	1xa
Kehra prügila	Horizon Tselluloosi ja Paberi AS				1x a	
Sørve prügila	Harku Vallavalitsus	...2004-...2006		1x aastas (3 punktis)		
Haiba-Mõnuste prügila						1xa
Tuula prügila	Cleanaway Keila OÜ			2x aastas		2x aastas
Pääsküla prügila	Tallinna Linnavalitsus	2004 – 2034	2 x aastas	2 x aastas	2 x aastas	2 x aastas
Paldiski prügila				2x aastas	1x aastas	1x aastas
Oru-Nõrava prügila				1xa	nõrgvee tase prügila sees	
HIUMAA						
Risti (Ristivälja) prügila	Kõrgessaare VV	2004-2007		2xa	2x a	2x a
Külama (Emmaste) prügila	Emmaste VV	2007-2017		2x a	2x a	2x a
IDA-VIRUMAA						
Kiviõli prügila	Kiviõli Keemia- tööstuse OÜ			1x kv		1 x kv
Narva prügila	Heakorrastus AS	20 aastat	1x aastas		2xa	2xa
Sillamäe prügila				2xa	1xkv	1xkv
JÕGEVAMAA						
Tooba (Jõgeva) prügila	AS Jõgeva Elamu	31.12.2001- 31.12.2006		1xa		1xa
LÄÄNE-VIRUMAA						
Tapa prügila				2xa	1xkv	1xkv
Rakke prügila				2xa	1xkv	1xkv
Ussimäe prügila				1xkv	1xkv	1xkv
LÄÄNEMAA						

Pullapää prügila	AS Ragn-Sells	7a	-	1xa	-	1xa
PÕLVAMAA						
Hernejärve prügila		2002-2006				
Valgjärve prügila		2002-2006				
Soe prügila		2002-2003				
Veriora prügila		2002-2004		1xa	1xa	1xa
PÄRNUMAA						
Pärnu-Jaagupi prügila				2xa		2xa
Häädemeeste prügila				2xa		2xa
Pärnu prügila				2xa		2xa
Kilingi-Nõmme prügila				2xa		
Vändra prügila				2xa		2xa
RAPLAMAA						
Uhta prügila	Märjamaa vald	5 aastat			2002 -2 pr; 2003-2006 -1pr	
Tupiku jäätmete ladestus	Järvakandi Kommunaal OÜ			1xa	2xa	
Mäepere prügila	Rapla vald (MTÜ Raplamaa JKK)	3 aastat		1kod, 2pr aastas		1kord aastas
SAAREMAA						
Orissaare prügila	Orissaare vallavalitsus	ei ole ühest süsteemi		1 x 5a jooksul		
Neemi prügila	Maasi Jäätmehooldus OÜ	10 aastat	ei tehta	1xa		
Kudjape prügila	OÜ Prügimees koos KKT-ga		4xa	1xa	1xa	
TARTUMAA						
Nõgiaru prügila	Nõo vv	kuni 31.12.2006			1x aastas	
Võnnu prügila	Võnnu v	kuni 31.12.2006				
Kobilu	Konguta v	kuni 31.12.2006				
Saviaugu	Luunja v	kuni 31.12.2007				
Enu	Luunja v	kuni 31.12.2007				
Savikoja	Puhja v	kuni 31.12.2006				
Kallaste	Kallaste l	kuni 31.12.2006				
Laeva	Laeva v	kuni 31.12.2006				
Riivese	Vara v	kuni 31.12.2006				
Suure-Rakke	Rannu v	kuni 31.12.2006				
Kommi	Rannu v	kuni 31.12.2006				
Viinamärdi prügila	Nõo vallavalitsus	kuni 01.07.2013			2x aastas	
Laguja prügila	Nõo vv ja Elva l	kuni 01.10.2034			2x aastas	
VALGAMAA						
Keeni prügila		pole määratud			1xa	1xa
Valga prügila					1xa	1xa
VÕRUMAA						

Meremäe prügila	Meremäe VV	31.12.2001- 31.12.2006	2xa	-	-	ümbruse korrasta mine 1xkv
Osula prügila	Sõmerpalu VV	31.12.2001- 31.12.2006	-	-	2xa	ümbruse korrasta mine 1xkv
Vastseliina prügila	OÜ Vaks	31.12.2001- 31.12.2006	-	-	2xa	ümbruse korrasta mine 1xkv
Kimalase (Misso) prügila	Misso VV	5a	-	-	-	ümbruse korrasta mine 1xkv
Andrikova prügila	Merob OÜ	5a	-	-	-	ümbruse korrasta mine 1xkv

Eeltoodud andmetest selgub, et kuigi keskkonnateenistuste andmetel (need baseeruvad tõenäoliselt korrastamiskavaga ettenähtud seiretingimustel) teostatakse paljudes prügilates regulaarselt seiret, ei lähe need täielikult kokku omavalitsuste andmetega. Täieliku ülevaate saamiseks tuleks keskkonnateenistustel iga prügila kohta kokku panna nn. toimik, kus on toodud prügila sulgemise ja järelhooldusega seotud materjalid (täpsemalt vt. ettepanekut peatükis 5).

4 JÄRELHOOLDUSE HETKEPROBLEEMID

Prügilate järelhoolduse ja seire korraldamise probleemid tulenevad:

1. Prügila maaomandist
2. Vastutuse hajumisest
3. Järelhoolduskohustuse ebamäärasusest
4. Järelvalve puudulikkusest
5. Andmete ühtse kogumise ja töötlemise puudumisest

1. Prügilate maaomand

Tabel 4-1. Hetkel töötavate prügilate maaomand ja sulgemisfond (Jäätmeosakond)

Nr	Maakond	Prügila nimi	Prügila maakasutust tõendavad dokumendid, sulgemisfond ja sulgemisaeg
1	Harjumaa	Jõelähtme	<p>Maaomanik: Tallinna prügila aluse maa omanik on Eesti Vabariik. Prügila käitaja: Tallinna Prügila AS Leping: Kinnistu hoonestusõigus on määratud 60 aastaks Tallinna linnale ja Tallinna Prügila AS-le. (Kinnistusosakonna väljavõttest.) Sulgemisfond: Majandusaasta lõpul eraldatakse sulgemisfondi vastav summa, mis investeeritakse väärtpaberitesse. Prügila sulgemine: 2040</p>
		Oru	<p>Maaomanik: Jätakuvalt riigi omandis olev maa. Kose Vallavolikogu otsusega nr 28 30.05.2002 taotletud munitsipaalomandisse, kuid käesoleval hetkel on munitsipaliseerimise protsess pooleli. Prügila kohta puuduvad igasugused dokumendid. Kose vald plaanib taotleda prügila sulgemiseks 2008 kevad raha ning loodab pärast sulgemist maaomandi dokumendid korda ajada. Prügila käitaja: Radix Hoolduse OÜ Leping: Oru prügila on Kose Vallavalitsuse ja Radix Hoolduse OÜ vahel on sõlmitud rendileping (vara kasutamise leping nr 02/01 04.01.2002). Lepingu kestvus: Prügila sulgemiseni Sulgemisfond: moodustamata Prügila sulgemine: 16.06.2009</p>
		Slops	<p>Maaomanik: Selgub, et Maleva tn 4 maa omanik on jätkuvalt Tallinna linn, kuid Harju Maakohtu kinnistusosakonna väljavõtte kohaselt on uus omanik kodanik Hr Margu Valdes. Nagu Slopsi selgitusest selgub on asi kohtus. Segane lugu – Hr.Margu Valdes versus Slops kohtumenetlus pooleli, see käsitleb ostueesõiguse realiseerimist Slops poolt. (linn pani kinnistu 2006.a. enampakkumisega müüki). Prügila käitaja: OÜ Slops Lepingu tähtaeg: Hoonestusõigus 36 aastat kehtib igal juhul ja seda pole kohtus vaidlustatud. Sulgemisfond: Sulgemisfondi raha on reserveeritud senimaani ca 0,8 milj. kr, see kajastub Slopsi bilansis. Prügila sulgemine: Orjenteeruv eluiga on veel 6 kuni 9 aastat (2013 – 2016).</p>
2	Hiiumaa	Emmaste	<p>Maaomanik: Hiiumaa Maavanema korraldusega 16 august 2001 nr 426 kuulub maa munitsipaalomandisse, Prügila käitaja: Emmaste valla MA EMKO. Leping: MA EMKO on vallale kuuluv ettevõtte. Sulgemisfond: Käitaja maksab Emmaste Vallavalitsuse arvele iga tonni pealt 35 krooni. Prügila sulgemine: Hiiumaa keskkonnateenistuse juhataja korraldusega 20.09.2007 nr 31-1-2/1837 suletakse prügila</p>

			01.10.2007.a. Prügila sulgemiseks on KIK'ist raha saadud ja sulgeja on välja valitud.
		Käina	<p>Maaomanik: Jätakuvalt riigi omandis olev maa. Käina Vallavolikogu otsus 28.04.1997 nr 68 määratakse Käina prügila all olev maa Käina Vallavalitsuse teenindamiseks. Käina Vallavolikogu on teinud otsuse Prügila all olev maa munitsipaali taotlemiseks. ALUSTATUD MUNITSIPALISEERIMISPROTSESS 2006 lõpus (2008.02.21 palus maavanem vallal dokumente täiendada)</p> <p>Prügila käitaja: Hiiu Autotrans (leping vallaga sõlmitud 01.09.2003 nr 117)</p> <p>Lepingu tähtaeg: leping kehtib kuni prügila sulgemiseni.</p> <p>Sulgemisfond: Käitaja maksab Käina Vallavalitsusele iga tonni pealt 40 krooni.</p> <p>Prügila sulgemine: 15.07.2009</p>
3	Ida-Virumaa	Uikala	<p>Maaomanik: Kohtla valla munitsipaalomandis</p> <p>Prügila käitaja: Uikala Prügila AS.</p> <p>Leping: Kohtla Vallavolikogu 27.detsembri 2001.a. otsusega nr 71 „Munitsipaalmaa kasutusse andmine otsustuskorras ning sellele hoonestusõiguse seadmine“ anti otsustuskorras kasutusse AS-le UIKALA PRÜGILA (reg.nr 10339722, asukoht Jõhvi Tartu mnt 2). Kasutusõigus on antud 55 aastaks koos maaüksusele hoonestusõiguse seadmisega ning samuti kehtestati vastavalt maa maksustamishinnale aastatasu suurus. Käesoleva ajani pole notariaalse lepingu sõlmimiseni jõutud.</p> <p>Uikala prügila maaüksus (pindalaga 20.53 ha, sihtotstarbega jäätmeoidla maa, katastritunnusega 32002: 001: 0371).</p> <p>Sulgemisfond: moodustamata</p> <p>Prügila sulgemine: orienteeruvalt aastal 2050.</p>
		Sillamäe	<p>Maaomanik: Jätakuvalt riigi omandis olev maa. Sillamäe linnavalitsus alustas maa munitsipaliseerimise protseduuri.</p> <p>Prügila käitaja: . AS Meke Sillamäe,</p> <p>Leping: kasundusleping nr 8-4.2/1 28.04.2006. (Sillamäe Linnavalitsuse korraldus nr 247-k 27.04.2006.a.).</p> <p>Lepingu tähtaeg: Leping sõlmitud kuni 30.06.2009.a.</p> <p>Sulgemisfond: AS MEKE Sillamäe kannab Sillamäe Linnavalitsuse eriarvele(sulgemisfond) üle 141. – krooni tonni eest.</p> <p>Prügila sulgemine: Suletakse 2009 arendatakse uut tehnoloogiat.</p>
4	Lääne-Virumaa	Ussimäe	<p>Maaomanik: Maavanema korraldusega 21.12.2007 nr 1247-m antud Rakvere linnale toimub veel mõõtmine ja kinnisturaamatuse kandmine)</p> <p>Prügila käitaja: AS Ragn-Sells.</p> <p>Leping: Rakvere linn on Ragn-Sellsiga sõlminud prügila haldamise lepingu.</p> <p>Lepingu kestvus: Prügila sulgemiseni.</p> <p>Prügila sulgemine: 2008</p>

5	Järvamaa	Väätsa	<p>Maaomanik: Kinnistu kuulub AS Väätsa Prügilale. Seega eramaa. Kinnistusraamatu kinnistusregistriosa nr 7021 , 05.09.2001.a., katastritunnus 93701:002:0760 pindalaga 13,59 ha, munitsipaalmaa anti AS Väätsa Prügilale üle Väätsa Vallavolikogu otsusega nr 22, 29.03.2001.a.</p> <p>Prügila käitaja: AS Väätsa Prügila</p> <p>Leping: Vastav leping puudub, selleks on KOV-de poolt asutatud äriühing AS Väätsa Prügila, asutamisleping 19.04.2000.a., notariaalregistri nr 1373, Äriregistrisse kantud 22.05.200.a. reg.nr 10672746</p> <p>Sulgemisfond: Ladestavate jäätmete hinnakalulatsioon on kulurida: sulgemine ja seire 109 kr/t, sulgemisfondi kantav raha on raamatupidamuslikul erikontol.</p> <p>Prügila sulgemine: sõltub riigi jäätmepoliitikast.</p> <p>Alustatud on kõrvalkinnistute munitsipaliseerimisega vastavalt Väätsa Vallavolikogu otsusele nr 6, 22.02.2007.a. Hetkel on RMK-le kuuluv kinnistamata katastriüksus 93701:002:0410 tükeldatud lahustükkidesse, milledest taotletakse munitsipaalomandisse järgmisi kinnistamata katastriüksusi: 93701:002:0078, nimi Prügila I, 12,15 ha, jäätmehooldla maa 100% 93701:002:0079, nimi Prügila II, 3,0 ha , transpordimaa 100% Peale selle taotletakse munitsipaalomandisse riigi omandis olevad järgmised maad: Järvamaa prügila 3 - 4,54 ha</p> <p>Prügila liin - 1,06 ha Hetkel koostab Väätsa Vallavalitsus vastavasisulist taotluse paketti esitamiseks Keskkonnaministeeriumile.</p>
6	Jõgevamaa	Torma	<p>Maaomanik: VV korraldus nr 627-k 19.08.1997, maaomanik Torma vald, katastri tunnus 81003:003:0038 1. Maaomanik - Vabariigi Valitsuse korraldus 19.august 1997 nr 627-k "Maa andmine munitsipaalomandisse".</p> <p>Prügila käitaja: Amestop OÜ.</p> <p>Käitaja ja prügila vaheline leping: Tasuta vara kasutamise leping 27.12.2006 (Torma Vallavolikogu 19.dets. 2006 otsus nr 77).</p> <p>Prügila sulgemisfond: 80 krooni tonnilt kantakse VV arvele</p>
7	Põlvamaa	Adiste	<p>Maaomanik: Põlva linna munitsipaalmaa, Vabariigi Valitsuse 19. novembri 2002. a korraldus nr 752-k "Maa andmine munitsipaalomandisse" (RTL 2002, 131, 1923) https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=220359</p> <p>Prügila käitaja: Põlva Kommunaal I OÜ (keskkonnakompleksluba L.KKL.PÕ-136828)</p> <p>Omaniku ja käitaja vahel sõlmitud leping: Põlva Linnavolikogu otsus "Adiste prügila haldaja määramine" (6. märts 2003);</p> <p>Adiste prügila haldamisleping 4/2003 (25. aprillil 2003); Kokkulepe Adiste prügila haldamislepingu nr 4/2003 üleandmiseks (Põlvas, 29. märtsil 2005.a)</p> <p>Lepingu tähtaeg: kuus aastat või kuni prügila sulgemiseni (so 16.07.2009)</p>

			Prügila sulgemisfond: fikseeritud tasu 25 000 kr kvartalis (Põlva linnavalitsuse arvele) Prügila eeldatav sulgemisaeg: 16.07.2009
8	Pärnumaa	Paikre	Maaomanik: Kinnistu raamatust kontrollitud registri tunnus 56801:005.0284 Vabariigi Valitsuse 11.juuli.2000 korraldus nr 588-k maa andmine munitsipaalomandisse. Prügila käitaja: OÜ Paikre Omaniku ja käitaja vaheline leping: Ettevõtte tegutseb prügilas osanike asutamisotsuse alusel, millest lähtuvalt tehti kanne äriregistris 14.02.02 ja registreeriti ä/ü Osühing Paikuse Jäätmekäitluskeskus (muudetud nimega OÜ Paikre) Lepingu tähtaeg: Ä/ü tegutseb kuni likvideerimiseni või lõpetamiseni. Kinnistu raamatust kontrollitud registri tunnus 56801:005.0284 Sulgemisfond: Sulgemisfondi kantakse raha juhtimislepingu (KKM-KIK-OÜ Paikre) nr. M-21-1-2004/693 / 02 juulist 2004.a. alusel. Raha on OÜ Paikre arveldusarvel. Prügila sulgemine: 2050
9	Saaremaa	Kudjape	Maaomanik: Maavanema korraldus 13.11.2007 nr 862 Prügilamaa munitsipaalomandisse andmine. Prügila käitaja: Kaarma Vallavolikogu on otsustanud anda ajutine maakasutus jätkuvalt riigi maalt tähtajaga kuni 31. detsember 2008.a. OÜ-le prügimees (kaarma vallavolikogu otsus 25.01.2006 nr 28). Prügila Käitaja: OÜ Prügimees (Cleanaway). Omaniku ja käitaja vaheline leping: 30. jaanuaril 2003 a. sõlmiti Kaarma valla ja OÜ Prügimees vahel Kudjape prügila käitamise leping, mille alusel käitab prügilat kuni selle sulgemiseni OÜ Prügimees. Prügila sulgemisfond: Prügimees kogub 26 kr/t Prügila sulgemisaeg: juuli 2009.a.
10	Tartumaa	Aardlapalu	Maaomanik: Tartu maakonnas asuva Aardlapalu prügila maa-ala on kinnitatud Tartu linna omandiks Vabariigi Valitsuse 14.03.1998.a korraldusega nr 329K. Prügila käitaja: Prügila operaator on hetkel AS Cleanaway, kellele on väljastatud ka vastav kompleksluba. Leping: Vabariigi Valitsuse 14.03.1998.a korraldusega nr 329K. "Maa andmine munitsipaalomandisse" Tartu linnavalitsuse otsus 17. oktoobri 1996.a korralduse nr 1923 alusel andis Tartu linn prügila tasuta kasutusse Cleanaway AS le (toona SAB AS). Linnavara tasuta kasutamise andmise leping nr 1 on sõlmitud 28. nov. 1996. Lepingu kestvus: kehtib kuni 01. augustini 2009.a Sulgemisfond: (70 kr/t) kantakse üle Tartu Linnavalitsusele. Prügila sulgemine: 16.06.2009.
11	Valgamaa	Valga	Maaomanik: VV Korraldus 6. detsember 2007 nr 539 Vastavalt "Maareformi seaduse" § 25 lõikele 6, § 28 lõike 1 punktile 1 ja lõikele 2 ning kooskõlas Vabariigi Valitsuse 2. juuni 2006. a määrusega nr 133 "Maa

			<p>munitsipaalomandisse andmise kord" anda kohaliku omavalitsusüksuse ülesannete täitmiseks ja arenguks vajaliku maana ja osaliselt Valga linna omandisse jäävate ehitiste aluse ja neid teenindava maana Valga linna munitsipaalomandisse Valga linnas asuv Võru 109c maaüksus (pindala 81 255 m², sihtotstarve – jäätmeoidla maa) vastavalt maa asendiplaanile¹. Maaüksus antakse munitsipaalomandisse prügila sulgemise ja seonduvate tööde teostamiseks ja jäätmete töötlemise jaama väljaehitamiseks.</p> <p>Prügila käitaja: Hetkel haldab prügilat OÜ Eknema.</p> <p>Omaniku ja käitaja vaheline leping: Ettevõttel on Valga Linnavalitsusega sõlmitud prügila hooldusõiguse leping (10.02.2004 nr 1-23/135).</p> <p>Lepingu tähtaeg: Leping on tähtajatu.</p> <p>Prügila sulgemisfond: Prügila haldaja kannab sulgemisfondi (Linnavalitsuse arvele) - 20 kr/t.</p> <p>Prügila eeldatav sulgemisaeg: Prügila suletakse 2009. juuli kuus.</p> <p>OÜ Eknema teostab prügilas juba sulgemist ettevalmistavaid töid.</p>
12	Viljandimaa	Viljandi	<p>Maaomanik: Omanik on kinnistusraamatu väljatrüki alusel Viljandi linn. Kinnistu kuulumist Viljandi linnale kinnitab kinnistusraamatu väljatrükk.</p> <p>Prügila käitaja: AS Cleanaway</p> <p>Leping: Viljandi prügilas tegutseb käitaja (AS Cleanaway) Viljandi prügila käitamise koostöölepingu nr 2-6.1/10 alusel.</p> <p>Lepingu kestvus: prügila sulgemiseni.</p> <p>Sulgemisfond: Käitaja kannab linnavalitsuse arvele 38 kr/t.</p> <p>Prügila sulgemine: 16.07.2009</p>
13	Võrumaa	Räpo	<p>Maaomanik: Jätakuvalt riigiomandis olev maa. Munitsipaliseerimisprotsessi on alustatud. (maavanem saatis taotlustoimukud 06.02.2008 keskkonnaministrile kooskõlastamiseks).</p> <p>Prügila käitaja: AS Ragn-Sells</p> <p>Omaniku ja käitaja vaheline leping: Võru Vallavalitsuse korralduse nr 51 15.02.1999 kohaselt on sõlmitud AS-ga Ragn-Sells prügila haldamisleping. Korralduse punkti 2 kohaselt nimetatud maa-ala ei tagastata õigustatud subjektile.</p> <p>Lepingu tähtaeg: Võru Vallavalitsuse korralduse nr 51 15.02.1999 kohaselt on sõlmitud AS-ga Ragn-Sells prügila haldamisleping 10 aastaks.</p> <p>Prügila sulgemisfond: Sulgemisfondi raha läheb Võru Vallavalitsusele 13 kr/t.</p> <p>Prügila eeldatav sulgemisaeg: 16.juuli 2009</p>

Andmed suletud prügilate maaomandi kohta on toodud lisades 6.1-6.15 prügilate ülevaatusaktis. Kogutud andmetest selgub, et suurem osa juba suletud prügilatest asub jätkuvalt riigiomandis oleva maal (reformimata riigimaa) ning eramaal, mille sihtotstarve on maatulundusmaa. Samuti on osadele prügilatele antud hoonestusõigus (Jõelähtme prügila), osade puhul kuulub maa omavalitsusele, kuid käitajaks eraldiseisev juriidiline isik (Uikala, Torma, Paikuse). Tõenäoliselt on tegemist erastatud põllumaaga, mille üheks osaks on prügila ning maaomanikuks ei ole viimane prügila käitaja. Prügilate järelhoolduse puhul on see üheks põhjuseks, miks kohalikud omavalitsused ei pööra nendele piisavalt tähelepanu.

Hetkel töötavate, sh 16.07.2009.a. suletavate prügilate puhul, asuvad need peamiselt munitsipaalmaal või prügilat opereeriva käitaja maal. Jätkuvalt riigiomandis olevate maade puhul on alustatud nende munitsipaliseerimist.

2. Vastutuse hajumine

Vastutuse hajumise üheks põhjuseks on kindlasti regulatsiooni ja tegeliku olukorra erinevused ning sulgemisotsustes konkreetsuse puudumine. Regulatsioon on eeldanud, et prügilal on käitaja, kes tegutseb kehtiva prügilaloo alusel ja jääb järelhoolduse kohustust täitma ka pärast prügila sulgemist. Samas on jäetud reguleerimata erisused, mis puudutavad juba suletud prügilate käitajat või selle puudumist. Samuti lõppeb paljude käitajate leping omavalitsustega pärast prügila sulgemist ning seda enamus 16.07.2009.a. suletavate prügilate puhul.

Reeglina juba suletud prügilate viimast käitajat enam ei eksisteeri (näiteks munitsipaalettevõtted) või suleti prügila just käitaja puudumisel. Samuti on paljudel käitajatel lõppenud või lõpetatud prügilaluba, mis on aluseks käitaja käitajaks määramisel. Sellega kadus käitajal edaspidine kohustus järelhooldust teostada. Õigusaktid panevad selle küll käitajale, kuid käitajaks loetakse ainult prügilaloo alusel tegutsevat juriidilist isikut ning järelhoolduse teostamine ei ole loakohustuslik tegevus on ainult jäätmete kõrvaldamine (vt. tabel 2.4-3).

Prügila sulgemise puudulikku reguleerimist näitab ka „prügilamääruse“ §33, mille kohaselt koostatakse prügilale sulgemiskava käitaja poolt ainult juhul kui prügila suletakse käitaja taotlusel või prügila projektikohase mahu saavutamisel. Määrus eeldab, et prügilad leivad oma „loomuliku lõpu“. Samas tuleb §31 järgi prügila sulgeda ka juhul kui prügila käitaja prügilaluba tunnistatakse kehtetuks. Prügilaloo kehtetuks tunnistamise aluseks olevad juhud on toodud käesoleva töö tabelis 2.4-4, mille põhjuseks võib-olla näiteks käitaja pankrott (*käitajaga seotud majanduslikud raskused võivad tekkida ka juhul kui prügila sulgemiseks ja järelhoolduse teostamiseks kogutavatest vahenditest ei piisa ettenähtud tegevuseks*). Selle tulemusel kaob käitaja aga määruses ei ole reguleeritud, kellele antakse sellisel juhul ole prügila sulgemise ja järelhooldusega seotud kohustused, sh sulgemiskava koostamine jne. Tõenäoliselt ei ole suletud prügila nii atraktiivne objekt, et seda õnnestub pankroti käigus kohustustega koos maha müüa. Kaaluda tuleks võimalust, et juhul kui prügila (kui jäätmekäitluskoht) on tehniliselt valmis jäätmeid vastu võtma ning käitaja prügilaloo kehtetuks tunnistamise on põhjustanud näiteks majanduslikud probleemid, mitte keskkonnakaitse, leida prügilale uus käitaja. Tänapäevase määruse regulatsioon toob kaasa automaatse prügila sulgemise.

Eeltoodud ettepaneku realiseerimiseks tuleb leida lahendus kahele küsimusele:

1. mis saab näiteks käitaja pankroti puhul prügila varadest (tehnilisest varustusest), sh maaomandist, juhul kui kõik kuulub käitajale?

2. kuidas antakse järgmisele käitajale üle prügilala sulgemis- ja järelhooldusfond, mis on investeeritud näiteks aktsiatesse?

Hetkel puudub regulatsioon ka prügilala maaomaniku suhtes. Ei selge, mis kohustused jäävad maaomanikule juhul kui käitajat ei ole või käitaja ei täida oma kohutust. Samuti puudub regulatsioon ka kohaliku omavalitsuse kohustustest. Täna jätmehoolduse korralduses on kohalikul omavalitsusel tähtis korraldav roll jätmete kogumise ja kõrvaldamise võimaluste loomisel, kuid see lõppeb prügilala sulgemisega, v.a. juhul kui prügilat ei käita omavalitsusele kuuluv ettevõtte.

Üldregulatsiooni ebapiisavust näitab selgelt viimaste käitajate poolt järelhoolduse ja seire mitteteostamine. Üldregulatsiooni on õõnestanud ka keskkonnateenistuste otsused, kus järelhooldajaks on määratud kohalik omavalitsus (seda oleks tulnud teha ainult juhtudel, kus käitajaks oli munitsipaaltegevõtte, millised kaotati äriseadustiku muutmisega ära. Kuid ka nende asemele moodustati paljudel juhtudel uued omavalitsustele kuuluvad äriühingud, kes oleks pidanud kohustused üle võtma. Sulgemiskohustuse võttis kohalik omavalitsus endale ainult sel põhjusel, et riik toetas prügilate korrastamist läbi KIK-i vahendite. Kahjuks ei määratud paljudel juhtudel prügilala järelhoolduse ja seire eest vastutajat.

3. Järelhoolduskohustuse ebamäärasus

Regulatsiooni kohaselt määratakse järelhooldustoimingud kindlaks prügilalooaga, mis peab jääma selles osas kehtima ka pärast prügilala sulgemist. Samas on loakohustuslik tegevuse ainult jätmete kõrvaldamine, mitte järelhooldustoimingute teostamine. Seetõttu võib-olla tõenäoline, et käitajad võivad ka ise teha ettepaneku prügilala sulgemise järel prügilala lõpetamiseks.

Direktiivi kohaselt peaks prügilaluba sisaldama ka detailset järelhoolduskava. Hetkel prügilate käitamiseks väljastatud lubades on aga üldloetelu järelhooldustoimingutest.

Eeltoodud järelhooldustoiminguid soovitakse kindlasti täpsustada prügilala sulgemismenetluse käigus, mil koostatakse prügilala korrastamiskava ning vajadusel keskkonnamõjude hindamine, kuid samas lõppeb prügilala omamise kohutus seoses jätmete kõrvaldamise lõppemisega (paljudel juhtudel lõpetasid just keskkonnateenistused oma otsusega prügilalood). Selle vältimiseks tuleks täpsustada prügilalooaga seonduvat regulatsiooni (täpsemalt vt. peatükki 5).

4. Järelvalve puudulikkus

Uuringu käigus tuvastati, et paljudes prügilates ei teostata järjepidevat järelhooldust ja seiret. Probleemi ei oleks tekkinud, kui järelvalvet teostataks korralikult. Vastavalt keskkonnajärelvalve seaduse järgi teostavad järelvalvet kohalik omavalitsus ja keskkonnainspeksioon. Samas peaks tegema iga institutsioon järelvalvet iga tema poolt tehtud otsuse või ettekirjutise täitmise kohta. Prügilala sulgemisotsuse täitmise osas peaks tegema järelvalvet keskkonnateenistus ning olukorras kus järjepidevat seiret ei ole teostatud ei saa lugeda ka järelhooldusperioodi lõppenuks.

5. Andmete ühtse kogumise ja töötlemise puudumisest

Teostava seire kohta tuleks esitada pidevat informatsiooni selleks ettenähtud igaaastase aruande järgi. Hetkel esitavad aruannet ainult töötavad prügilad ning suletud prügilate kohta aruandeid ei esitata. Seetõttu ei teostata ka suletud prügilate seire tulemuste osas ühtset töötlemist, mis võimaldaks otsustada seireperioodi jätkamise või lõpetamise üle ning anda hinnangut kas

konkreetse prügilaga kaasneb oluline keskkonnamõju või mitte. Prügila järelhooldusperioodi lõpetamine saab toimuda ainult reaalse seiretulemuste hindamise põhjal. Prügilatega kekkonnamõjudega seonduv informatsioon on oluline keskkonnainfo, mis peaks olema avalikkusele kättesaadav.

5 ETTEPANEKUD SEIRE JA JÄRELHOOLDUSE KORRALDAMISEKS

Suletud prügilate seire ja järelhoolduse korraldamise esmaseks eelduseks on korrektselt ja üheselt määratletud järelhooldaja, sireprogramm, sh seire ja järelhoolduse kestvus. Eeltoodu on oluline just käesolevaks hetkeks suletud prügilate osas, kuna alates 16.07.2009.a. suletavate prügilate puhul on võimalik otsuste kvaliteeti veel suunata.

Juba suletud prügilate seire ja järelhoolduse määratlemiseks tuleks:

- kokku panna prügilate toimikud, mis sisaldavad sulgemise ja uuringute ning keskkonnamõjude hindamisega seotud materjalid.
- koostada suletud prügilatele ühtsetel alustel seireprogramm, mis koondaks endas keskkonnateenistuste ning sulgemiskavadega ettenähtud seiretingimusi. Seireprogrammi vorm peaks olema ühtne ning programmi koostajaks võiks olla järelevalvajana maakondlik keskkonnateenistus.
- programmi koostamiseks tuleks kokku koguda seni teostatud seiretulemused. Seiretulemuste puudumisel tuleks teostada prügilates ühelikordne seiretsükkel hetkeolukorra fikseerimiseks.
- seiretulemuste põhjal tuleks võtta maakondlikel keskkonnateenistusel vastu otsus seireperioodi ja seiretingimuste ning seirekohuslase (järelhooldaja) määramiseks. Eeltoodud otsus tuleks teostada prügilate puhul, kus seda eelnevalt korrektselt tehtud ei ole.
- tuleks alustada igaaastaste seirearuannete esitamist ja seda otse Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusele, kes saab need andmed avalikustada.

5.1 Seirekorralduse alternatiivid eelnevalt suletud prügilate puhul

Eeltoodust tulenevalt võib järeldada, et järelhoolduse korraldamine ei ole üheselt reguleeritud. Eelduseks on, et sellega tegeleb viimane käitaja, kuid selle puudumisel on jäänud suuremas osas prügilates see üldse teostamata. Samuti ei ole nende prügilate järelhoolduseks ja seireks kogutud raha, mistõttu tuleb selleks nii või teisiti rahalised võimalused leida.

Selleks võiks kaaluda ka teisi võimalusi järelhoolduse korraldamiseks (eriti juba suletud prügilate puhul):

- omavalitsus – järelhooldust teostavad omavalitsused. Paljude prügilate sulgemisotsustega on määratud järelhooldajaks omavalitsus, kes on märkinud selle jäätmekavaga oma kohustuseks;
- riik – arvestades, et juba suletud prügilates teostatakse peamiselt põhjaveega seotud seiret, lülitatakse see riikliku põhjaveeseire osaks;
- regionaalprügilad – arvestades, et hetkel töötavad regionaalprügilad on olmejäätmete kõrvaldamise järjepidevuse kandjad, võiks juba suletud prügilate järelhooldusega tegeleda ka hetkel töötavad prügilad. Selline lahendus on rakendatud Uikala prügilal, kes teostab järelhooldust vanas Jõhvi Kotinuka prügilas;
- jäätmehoolduskeskused – kuna paljudes piirkondades täidavad omavalitsuste jäätmehooldusalaseid, kes võiks korraldada oma teenistuspiirkonnas olevate vanade prügilate järelhooldust.

5.2 Järelhoolduse finantseerimise võimalused

Juba suletud ja korrastatud prügilate järelhoolduse ja seire finantseerimine peaks toimuma läbi jätmete kõrvaldamisest laekuva saastetasu. Prügilate puhul, mille järelhooldajaks on määratud äriühing peaks seda teostama eelduslikult oma vahenditega. Juhul kui vanade prügilate seire loetakse riikliku põhjaveeseire osaks võiks kaaluda ka riiklikku finantseerimist. Sellisel juhul võiks olla seire korraldajaks ka riiklik asutus, näiteks Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus.

Suurem probleem võib tekkida prügilatega, mis suletakse 15.09.2009.a., kuna need prügilad on suured ning järelhoolduse kulud on ka suuremad kui väikeprügilates. Samas ei ole hetkel kogutud sulgemisfondis piisavalt vahendeid nende korrastamisekski. Probleemiks võivad osutuda ka tööle jäävad regionaalprügilad, kui mingil põhjusel tuleb need sulgeda enne planeeritud aega ning sulgemisfond ei kata järelhoolduse kulusid ära.

5.3 Ettepanekud õigusruumi korrastamiseks

Prügilaseiret reguleeriva õigusruumi korrastamise eesmärgiks võiks olla eelkõige käesoleva töö punktis 4 „SEIREKORRALDUSE HETKEPROBLEEMID“ lahendamine. Samuti osapooltele ühtsete juhiste andmine sirekohutuste määramisel ning selle teostamisel.

Ühtselt tuleks reguleerida järgmised küsimused:

1. Kes ja millise otsusega määrab prügilale seirekohustuse?
2. Kas tänane regulatsioon kompleksloa ja jättemeoloa osas tagavad järelhoolduse teostamise?
3. Millised kohustused paneb õigusaktid järelhoolduse osas maaomanikule?
4. Kas on tagatud sulgemis- ja seirefondi säilimine näiteks käitaja muutumisel või pankrotistumisel?

5.3.1 Prügila käitaja ja käitamine

Prügilamääruse §3 toob välja prügila käitajaks loetud isiku kirjelduse:

- isik, kes vastutab prügila töö korralduse ja seire eest;
- isik, kes hooldab prügilat pärast prügila lõplikku sulgemist ja vastutab prügila järelhoolduse eest.

Ettepanek: kaaluda uuesti järelhooldaja mõiste seadustamist. Sellega reguleeritaks uuesti 2001 – kuni 2004.a. suletud prügilate järelhooldajate tegevus nagu see oli 2001.a. prügilamääruses.

Käitise järelhooldamist on reguleeritud läbi kompleksloa sisule esitatud nõuete. Keskkonnaministri määruse nr 6, 20.01.2006.a. „Keskkonnakompleksloa sisu täpsustavad nõuded ja keskkonnakompleksloa vormid“ § 15, mille kohaselt tuleb keskkonnakompleksloa taotluses esitada järgmine teave:

Käitise või selle osa sulgemiseks kavandatavate keskkonnamõju vältimise või vähendamise meetmete ja järelhoolduse abinõude kohta esitatakse järgmine teave tekstina või vabas vormis koostatavate tabelite kujul:

1) tootmistegevuse või selle osa likvideerimise ajal ja pärast tegevuse lõpetamist kasutusele võetavate keskkonnamõju vältimise või vähendamise meetmete loend ja kirjeldus;

2) kava tegevuse lõpetamise järgseks perioodiks, sealhulgas järelhooldes ja võimalikust jääksaastest lähtuva ohu vältimiseks rakendatavad meetmed.

Küsimuse tekitab asjaolu, kas tänane õigusregulatsioon tervikuna loeb prügila käitamiseks ka prügila sulgemise, järelhooldamise ning –seire ning garanteerib selle teostamise kuni 30 aastaks (või lühemaks perioodiks vastavalt keskkonnateenistuse põhjendatud otsusele)?

Prügilamääruse §-st 3 lähtuvalt võiks lugeda järelhooldust ja seiret prügila käitamiseks, kuna selle teostaja on prügila käitaja. Samas ei ole *käitamist* kui tegevust määruse tasandil reguleeritud.

Ettepanek: määruses võiks olla terviklik paragrahv, mis selgitab tegevused, mida loetakse prügila käitamiseks: rajamine, ladestamine, hooldamine, seire, sulgemine, ning järelhoolduse teostamine, sh pikaajaline seire.

5.3.2 Prügila sulgemine

Prügila suletakse määruse järgi olukorras kus see on saavutanud oma projektikohase mahu, prügilaloo (vastavalt siis kas käitaja jäätme-või keskkonnakompleksloa) tühistamisel või mõnedel muudel õigusaktidest tulenevatest nõuetest. Prügila sulgemise initsiatiiv võib tulla ka prügila käitaja poolt, kuid taotlus ei tohi olla vastuolus õigusaktidega, sh strateegiliste plaanide ja kavadega, eelkõige maakonna jäätmekavaga.

Ettepanek: prügila sulgemise võiks tingida vastuolu riiklikuga jäätmekavaga.

5.3.3 Sulgemiskava koostamine ja selle sisu

Prügila sulgemisel käitaja taotlusel või projektikohase mahu saavutamisel, esitab käitaja keskkonnateenistusele kirjaliku taotluse koos prügila sulgemiskavaga.

Ettepanek: sulgemiskava koostamise kohustus peaks olema ka juhul kui käitaja prügilaluba tühistatakse. Hetkel jääb mulje, et prügilaloo tühistamine toob kaasa küll prügila sulgemise, kuid selleks ei koostata enam korrastuskava ning seega lõppeb ka käitaja kohustused, kuna ei ole dokumenti, mis käitaja kohustusi reguleerib (määruse järgi prügilaluba või korrastamiskava).

Enne sulgemiskava koostamist tehakse prügilale, v.a keskkonnateenistuse loal väiksemate kui 1,5 ha, keskkonnamõjude hindamine.

Ettepanek: keskkonnamõjude hindamise peaks teostama paralleelselt sulgemiskava koostamisega, sest hindamine peaks sisaldama ka hinnangut sulgemiskavaga väljapakutud lahenduste piisavusele vähendamaks prügila negatiivset keskkonnamõju.

Ettepanek: sulgemiskava sisu reguleeriv paragrahv võiks sisaldada nõuet teha ettepanek ka järelhooldusperioodi pikkuse kohta. Konkreetsemalt võiks välja tuua, et järelhooldustoimingute loetelu tähendab korrektset seireprogrammi. Tänapäevaste sulgemiskavadega tuuakse välja ainult üldloetelu: n. võtta veeproovi, jälgida jäätmelademe vajumeid jne. Need on liiga üldised soovitusel, järelhooldustoimingud peaks sisaldama konkreetseid meetmeid, mida seirata, kui tihti, seirevõrgustiku kirjeldust, põhjavee künnistasemeid jne. Selle järelhooldustoimingute loetelu alusel

peab saama hinnata, kas hooldusperioodiks kogutud fondi vahenditest jagub hoolduse teostamiseks või tuleb leida lisavahendeid.

5.3.4 Sulgemisotsus ja selle sisu

Sulgemisotsusega määratakse kindlaks sulgemiskava täitmise tähtajad ning prügilala käitaja järelhoolduse ajaks, järelhoolduse tingimused ja ligikaudne kestus.

Ettepanek: määrus peaks sisaldama konkreetseid sätteid järelhooldusperioodi määramiseks ning selle lõpetamise alustest ja tingimustest. Oluline ei ole perioodi ajaline pikkus vaid teostavate toimingute kvaliteet ja järelvalve nende teostamise üle.

Ettepanek: määrata kindlaks kohustus säilitada prügilaga seotud dokumente järelhooldusperioodi lõppemiseni ning siis need üle anda keskkonnateenistusele. Samuti kohustust esitada keskkonnateenistusele seirearuandeid.

5.3.5 Järelhooldusperiood ja järelhoolduse teostaja

Direktiivi artikli 13 järgi teeb pädev asutus otsuse järelhoolduse perioodi kohta iga prügilala puhul eraldi, arvestades perioodi, mil võib konkreetne prügilala tõenäoliselt kujutada ohtu keskkonnale. See ei tähenda automaatset 30-neaastast seireperioodi, vaid rahalise tagatise olemasolu vähemalt 30 aastaseks järelhoolduseks. Kaudselt on see käitaja maksimaalse vastuse piir, millest pikema järelhoolduse perioodi määramist direktiiv ei eelda.

Ettepanek: määratleda kohustus võtta vastu ka prügilala järelhoolduse lõpetamise ostus, kus on toodud viimase seire tulemused ning põhjendatud veendumus, et prügilast tulene enam olulist keskkonnamõju. Samuti prügilala maa-ala edasise kasutamise tingimused ja/või piirangud. Senine järelhooldusperioodi lõpetamine iseloomustab pigem järelhoolduse raugemist, kuna paljudes prügilates regulaarset seiret järelhooldusperioodil ei teostatud kuid periood on lõppenud.

5.3.6 Prügilaluba

Lõige 2 täpsustab, et käitajal peab olema prügilala käitamiseks «Jäätmeseaduse» §-de 81 ja 93 kohane jäätmeluba (edaspidi prügilaluba) või «Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse» kohane keskkonnakompleksluba (edaspidi kompleksluba).

Vastavalt saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse § 7 lg 3 pkt 6 järgi on kompleksluba kohustuslik jäätmekäitluseks. Vastavat kohustust on täpsustatud Vabariigi Valitsuse määrusega nr 150, 07.05.2002.a. „Keskkonnakompleksluba nõudvate alltegevusvaldkondade ja künnisvõimsuste kehtestamine ning olemasolevate käitiste käitajate poolt kompleksloa taotluste esitamise tähtaegade kehtestamine“, mille kohaselt jäätmekäitluses kompleksluba kohustuslik § 6 lg 1 pkt 5 järgi tavajäätmete ladestamisel prügilasse, kuhu paigutatakse üle 10 tonni jäätmeid ööpäevas, või prügilasse, mille maht on üle 25 000 tonni, välja arvatud püsijäätmeprügilad.

Jäätmeseaduse §73 lg2 ptk1 järgi peab on jäätmete kõrvaldamine (prügilate puhul jäätmete ladestamine) tegevus, mille puhul peab olema jäätmeluba.

Eeltoodust selgub, et luba on vaja just reaalseks jäätmekäitlustegevuseks – jäätmete kõrvaldamiseks-ladestamiseks ning järelhoolduse ja seire teostamine i ole loakohustuslik tegevus.

Ettepanek: kaaluda jäätme- ja kompleksloa kohustuslikuks tegevuseks muuta just jäätmekäitluskoha, sh prügila opereerimine, mis sisaldab endas nii reaalset jäätmete kõrvaldamist kui ka järelhooldustoimingute teostamist. Sellega tagataks, et prügila sulgemisel osalise prügilaloo tühistamisel, millega võetakse käitajalt õigus jäätmeid kõrvaldada, jääb ülejäänud luba ikka kehtima ning see ei muutu automaatselt õigustühiseks.

5.3.7 Rahaline tagatis ning sulgemis-ja järelhooldusfond

Ettepanek: sätestada lisaks jäätmeloaga prügila käitamisele ka keskkonnakompleksloaga käitamisel kohustuslikuks vastustus kindlustuse või muu rahalise tagatise olemasolu. Hetkel nõutakse seda ainult jäätmeloo puhul, kuid suuremaid prügilaid just keskkonnakompleksloa alusel.

NB! Direktiivi järgi ei ole prügila sulgemisfond ja loa nõuete täitmist garanteeriv tagatis üks ja see sama, kuna sulgemisfond ei ole suuteline katma prügila töötamisel tekkinud keskkonnaprobleemide lahendamise kulusid. Sulgemisfondi puhul on tegemist pikaajalise raha kogumisega prügila sulgemisega seotud kulude katteks. Vastutuskindlustust nõutakse ka näiteks ohtlike jäätmete käitlejatelt just oma tegevusel tekkivate võimalike probleemide lahendamiseks.

5.3.8 Dokumentide säilitamine ja avalikustamine

Ettepanek: sätestada kohustus säilitada prügilate sulgemisega seonduv dokumentatsioon (väidetavalt on paljud prügilate sulgemisotsused keskkonnateenistusel kadunud ning nende säilitamine ei ole väidetavalt vajalik) ning avalikustada prügilate seiretulemused kui oluline keskkonnainfo.

5.3.9 Järelhoolduse finantseerimine

Ettepanek: sätestada käitajate kohustus anda prügila sulgemisfond üle järgmisele käitajale. Samuti tuleks leida lahendus, et prügila sulgemisfond ei läheks näiteks käitaja pankrotiprotsessi käigus „kaduma“. Sulgemisfond ei ole rahaline vahend, millega saaks täita muid käitaja kohustusi võlausaldajate ees.

Ettepanek: täiendada jäätmeseaduse vastuse osa selliselt, et see näeks ette trahvimäärad ka järelhooldustoimingute rikkumise eest (JäätS § 121).

6 LISAD

- 6.1 Harjumaa prügilate täpsustatud andmed, 27 lk**
- 6.2 Hiiumaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk**
- 6.3 Ida-Virumaa prügilate täpsustatud andmed, 18 lk**
- 6.4 Järvamaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk**
- 6.5 Jõgevamaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk**
- 6.6 Läänemaa prügilate täpsustatud andmed, 9 lk**
- 6.7 Lääne-Virumaa prügilate täpsustatud andmed, 20 lk**
- 6.8 Pärnumaa prügilate täpsustatud andmed, 25 lk**
- 6.9 Põlvamaa prügilate täpsustatud andmed, 6 lk**
- 6.10 Raplamaa prügilate täpsustatud andmed, 8 lk**
- 6.11 Saaremaa prügilate täpsustatud andmed, 10 lk**
- 6.12 Tartumaa prügilate täpsustatud andmed, 14 lk**
- 6.13 Valgamaa prügilate täpsustatud andmed, 6 lk**
- 6.14 Viljandimaa prügilate täpsustatud andmed, 6 lk**
- 6.15 Võrumaa prügilate täpsustatud andmed, 14 lk**

6.16 Prügilaregistri 1999.a. seisuga järgi töötavad sega-olmejäätmete prügilad

NR.	MAAKOND	VALD/LINN	KOOD	NIMETUS	HALDAJA
1	Harju	Aegviidu alev	0112 01	Aegviidu prügila	Aegviidu vallavalitsus
2	Harju	Anija vald	9827 05	Kehra prügila	AS Horizon
3	Harju	Harku vald	7905 01	Sõrve prügila	AS Ranna Autoveod
4	Harju	Jõelähtme vald	4496 02	Loo prügila	ME Jõelähtme Elamukoondis
5	Harju	Jõelähtme vald	0245 03	Jõelähtme prügila	AS Tallinna Prügila
6	Harju	Kernu vald	5157 02	Haiba-Mõnuste prügila	OÜ Haiko Teenused
7	Harju	Kernu vald	4075 01	Laitse prügila	OÜ Haiko Teenused
8	Harju	Kose vald	5537 04	Oru prügila	ME Radix
9	Harju	Kuusalu vald	8954 01	Haavakannu prügila	OÜ Kuusalu Soojus
10	Harju	Kõue vald	1340 02	Ardu prügila	Kõue Vallavalitsus
11	Harju	Kõue vald	1708 03	Habaja prügila	Kõue Vallavalitsus
12	Harju	Loksa alev	0424 01	Loksa prügila	AS Mere
13	Harju	Nissi vald	5028 02	Rummu prügila	Vasalemma Vallaettevõtte Vako
14	Harju	Nissi vald	8421 06	Turba prügila	
15	Harju	Padise vald	5812 01	Tuudi prügila	Padise Vallavalitsus
16	Harju	Paldiski linn	0580 01	Paldiski prügila	I.V.A.P.G. AS
17	Harju	Raasiku vald	6122 01	Perila-Esku prügila	Raasiku Vallavalitsus
18	Harju	Rae vald	2474 02	Lagedi prügila	Vallaasutus Vaheko
19	Harju	Rae vald	1391 01	Vaida prügila	Vallaasutus Vaheko
20	Harju	Saue vald	8450 02	Tuula prügila	OÜ Harko
21	Harju	Tallinn	0784 02	Pääsküla prügila	ME Eriautobaas
22	Hiiu	Emmaste vald	3978 01	Külama prügila	ME EMKO
23	Hiiu	Käina vald	3869 02	Käina prügila	Käina Vallavalitsus
24	Hiiu	Käina vald	5258 03	Männamaa prügila	Käina Vallavalitsus
25	Hiiu	Kõrgessaare vald	4765 02	Risti (Ristivälja) prügila	OÜ Kärkla Kommunaal
26	Hiiu	Pühalepa vald	7846 02	Haavamäe prügila	Pühalepa Vallavalitsus
27	Hiiu	Pühalepa vald	5908 01	Tihesemäe prügila	Pühalepa Vallavalitsus
28	Ida-Viru	Avinurme vald	4727 02	Maetsama prügila	Avinurme vallavalitsus
29	Ida-Viru	Iisaku vald	2025 01	Iisaku prügila	Iisaku Metskond
30	Ida-Viru	Illuka vald	5615 01	Estonia prügila	AS Eesti Põlevkivi Estonia k.
31	Ida-Viru	Jõhvi vald	3477 03	Kotinuka prügila	AS Jõhvi Linnamajandus
32	Ida-Viru	Kiviõli linn	0309 02	Kiviõli prügila	OÜ Elkarin
33	Ida-Viru	Kohtla vald	3562 02	Uikala (Jõhvi) prügila	AS Uikala Prügila
34	Ida-Viru	Maidla vald	1393 01	Aruvälja prügila	
35	Ida-Viru	Mäetaguse vald	5213 01	Mäetaguse prügila	Mäetaguse Vallavalitsus
36	Ida-Viru	Tudulinna vald	8393 01	Tudulinna prügila	Tudulinna vallavalitsus
37	Ida-Viru	Vaivara vald	1381 01	Narva prügila	AS Heakorrastus
38	Ida-Viru	Vaivara vald	8895 06	Sillamäe prügila	Heasil OÜ
39	Järva	Albu vald	1122 01	Neitla prügila	ME "Ventil"
40	Järva	Albu vald	1188 03	Ruustalu prügila	Tammsaare OÜ
41	Järva	Ambla vald	1250 01	Ambla prügila	Ambla Vallavalitsus
42	Järva	Ambla vald	1326 02	Aravete KETE prügila	Aravete KETE
43	Järva	Ambla vald	3554 03	Kukevere prügila	Aravete OÜ
44	Järva	Ambla vald	7081 05	Roosna prügila	

45	Järva	Imavere vald	3032 01	Kiigevere prügila	Imavere Vallavalitsus
46	Järva	Järva-Jaani vald	2733 03	Karinu prügila	ME "Elamu Kommunaal"
47	Järva	Järva-Jaani vald	2341 02	Türje prügila	ME "Elamu Kommunaal"
48	Järva	Kabala vald	2445 01	Matussaare prügila	
49	Järva	Kabala vald	6134 02	Pibari prügila	
50	Järva	Koeru vald	3255 02	Koeru prügila	ME Koeru Kommunaal
51	Järva	Koigi vald	6580 02	Palasi prügila	AS "Revika"
52	Järva	Koigi vald	1920 01	Tiugu prügila	ME "Koigi Soojus"
53	Järva	Lehtse vald	2318 01	Jäneda prügila	
54	Järva	Lehtse vald	4217 02	Lehtse prügila	Lehtse Vallavalits.
55	Järva	Oisu vald	9741 01	Äiamaa prügila	OÜ Estonia
56	Järva	Paide linn	0566 01	Paide prügila	Remondiet."Paiko"
57	Järva	Paide vald	1570 01	Pikaküla prügila	PÜ "MÄO"
58	Järva	Paide vald	7428 03	Sargvere prügila	PÜ "Sargvere"
59	Järva	Paide vald	9602 04	Võõbu prügila	Lootmäe talu
60	Järva	Roosna-Alliku vald	7083 01	Roosna-Alliku prügila	ME "Tare"
61	Järva	Roosna-Alliku vald	9302 02	Viisu prügila	
62	Järva	Türi vald	4153 01	Pakamäe prügila	ME Türi Kommunaal
63	Järva	Türi vald	5906 02	Saare prügila	Türi vallavalitsus
64	Järva	Väätsa vald	4623 02	Lõola prügila	OÜ Väätsa
65	Järva	Väätsa vald	1042 01	Saunamäe prügila	OÜ Väätsa
66	Järva	Väätsa vald	0937 04	Väätsa prügila	AS Väätsa Prügila
67	Jõgeva	Jõgeva vald	4080 03	Laiuse prügila	AS Laiuse KOTE
68	Jõgeva	Jõgeva vald	6040 05	Tooba (Jõgeva) prügila	ME Elkom
69	Jõgeva	Mustvee linn	0485 01	Mustvee prügila	
70	Jõgeva	Pajusi vald	6280 01	Pisisaare prügila	
71	Jõgeva	Põltsamaa vald	8674 01	Umbusi prügila	AS Põltsamaa GREID
72	Jõgeva	Tabivere vald	3788 01	Kõrenduse prügila	ME Kolde
73	Jõgeva	Torma vald	3244 01	Kodismaa prügila	PÜ Sadala
74	Jõgeva	Torma vald	7232 05	Räabise prügila	POÜ Räabise
75	Jõgeva	Torma vald	9596 02	Torma prügila	OÜ Amestop
76	L-Viru	Avanduse vald	7603 04	Simuna prügila	Avanduse Vallavalitsus
77	L-Viru	Haljala vald	8167 05	Tatruse prügila	OÜ Toome Autoveod
78	L-Viru	Kadrina vald	6953 04	Tapa prügila	TAKOM VM OÜ
79	L-Viru	Laekvere vald	2941 01	Moora prügila	Laekvere Vallavalitsus
80	L-Viru	Rakke vald	6158 05	Piilemanni prügila	
81	L-Viru	Rakke vald	6775 06	Rakke prügila	Rakke vald
82	L-Viru	Rakke vald	7385 09	Salla prügila	Puudub
83	L-Viru	Rakke vald	8115 10	Tammiku prügila	
84	L-Viru	Rakke vald	1594 01	Väljaotsa prügila	Salla TÜ
85	L-Viru	Sõmeru vald	8610 02	Ubja prügila	Sõmeru Vallavalitsus
86	L-Viru	Sõmeru vald	8637 03	Uhtna prügila	OÜ Ojassar
87	L-Viru	Sõmeru vald	8740 04	Ussimäe prügila	Rakvere Linnahoolduse OÜ
88	L-Viru	Tamsalu vald	2500 01	Tamsalu prügila	Tamsalu Kommunaal OÜ
89	L-Viru	Vihula vald	4052 01	Võsu prügila	OÜ Võsu Kommunaal
90	L-Viru	Vinni vald	3252 02	Koeravere prügila	AS VIOLA
91	L-Viru	Vinni vald	7733 03	Soonuka prügila	OÜ Roela PM

92	L-Viru	Väike-Maarja vald	1047 01	Aavere prügila	
93	L-Viru	Väike-Maarja vald	1484 02	Avispea prügila	OÜ Ühistalu Triigi
94	L-Viru	Väike-Maarja vald	1559 03	Raeküla-Eipri prügila	
95	L-Viru	Väike-Maarja vald	9628 05	Väike-Maarja prügila	ME "TEHNO"
96	Lääne	Ridala vald	5989 01	Pullapää prügila	Ragn-Sells Läänemaa AS
97	Pärnu	Audru vald	1107 01	Ahaste prügila	
98	Pärnu	Audru vald	1458 02	Audru-Sanga prügila	VE "MIKK"
99	Pärnu	Audru vald	2289 03	Jõõpre prügila	
100	Pärnu	Audru vald	4792 04	Lindi prügila	
101	Pärnu	Halinga vald	2493 01	Kaelase prügila	
102	Pärnu	Halinga vald	4320 02	Libatse prügila	AS EDDA
103	Pärnu	Halinga vald	4743 03	Maima prügila	
104	Pärnu	Halinga vald	6617 06	Pärnu-Jaagupi prügila	ME Mako
105	Pärnu	Halinga vald	8843 04	Vahenurme prügila	
106	Pärnu	Häädemeeste vald	5984 03	Häädemeeste prügila	ME Häädemeeste
107	Pärnu	Häädemeeste vald	2463 02	Kabli prügila	ME Häädemeeste
108	Pärnu	Häädemeeste vald	8340 04	Treimani prügila	ME Häädemeeste
109	Pärnu	Kaisma vald	2545 01	Kergu prügila	Kaisma Vallavalitsus
110	Pärnu	Kaisma vald	2545 02	Nurga prügila	Kaisma Vallavalitsus
111	Pärnu	Koonga vald	3407 01	Koonga prügila	
112	Pärnu	Koonga vald	5385 04	Linumänniku prügila	
113	Pärnu	Koonga vald	4611 03	Mutsu prügila	
114	Pärnu	Koonga vald	5638 05	Oidrema prügila	
115	Pärnu	Lavassaare alev	0395 01	Lavassaare prügila	ME Eko
116	Pärnu	Paikuse vald	8131 01	Põlendmaa prügila	Vallaettevõte "Kommen"
117	Pärnu	Pärnu linn	0625 01	Pärnu prügila	AS "Pärnu Kommunaal"
118	Pärnu	Saarde vald	7280 01	Kilingi-Nõmme prügila	Kilingi-Nõmme Vallavalitsus
119	Pärnu	Saarde vald	8214 02	Punapargi prügila	ME Saarde
120	Pärnu	Sindi linn	0741 01	Sindi prügila	ME "Antero"
121	Pärnu	Surju vald	2062 01	Surju prügila	Surju Vallavalitsus
122	Pärnu	Tahkuranna vald	4004 01	Uulu prügila	Tahkuranna vallavalitsus
123	Pärnu	Tahkuranna vald	9539 02	Võiste prügila	Tahkuranna vallavalitsus
124	Pärnu	Tali vald	4104 01	Metsa Tõrsepa prügila	Tali Vallavalitsus
125	Pärnu	Tootsi alev	0805 01	Tootsi prügila	
126	Pärnu	Tori vald	8326 03	Tori prügila	
127	Pärnu	Tõstamaa vald	1628 01	Tõstamaa prügila	SuFe OÜ
128	Pärnu	Varbla vald	9061 01	Varbla prügila	Varbla ME
129	Pärnu	Vändra vald	2400 01	Leetva prügila	OÜ Kaansoo
130	Pärnu	Vändra vald	7186 04	Vändra prügila	ME ELKO
131	Põlva	Ahja vald	1156 01	Akste prügila	Ahja Vallavalitsus
132	Põlva	Kõlleste vald	2007 01	Ihamaru prügila	OÜ Kõlleste Soojus
133	Põlva	Laheda vald	7071 01	Soehaudu prügila	Lahe MÜ
134	Põlva	Mikitamäe vald	7170 01	Rõsna prügila	ME KATEL
135	Põlva	Põlva vald	1081 01	Adiste (Põlva) prügila	AS Põlva Heakord
136	Põlva	Põlva vald	3170 02	Kiuma prügila	Põlva POÜ
137	Põlva	Valgjärve vald	8932 02	Valgjärve prügila	OÜ Saverna Teenus
138	Põlva	Vastse-Kuuste vald	5809 01	Hernejärve prügila	Vastse-Kuuste Vallavalitsus

139	Põlva	Veriora vald	9223 01	Veriora prügila	AS Astel
140	Põlva	Värskla vald	8343 02	Soe prügila	Värskla Vallavalitsus
141	Rapla	Juuru vald	2223 03	Kibumäe prügila	OÜ Vigrila (mitteametlikult)
142	Rapla	Juuru vald	2329 04	Kruusiaugu prügila	Soval Teenus OÜ
143	Rapla	Järvakandi alev	0260 02	Tupiku jäätmete ladestus	
144	Rapla	Kehtna vald	6937 06	Ellamaa prügila	Kehtna Vallav.(kuni 23.09.07.)
145	Rapla	Kehtna vald	2567 02	Kokuta prügila	Kehtna Vallavalitsus
146	Rapla	Kohila vald	1270 02	Nurga prügila	Kohila Vallavalitsus
147	Rapla	Loodna vald	4503 03	Meeritsa prügila	Loodna Vallavalitsus
148	Rapla	Märjamaa vald	1725 01	Uhta prügila	Märjamaa Alevivalitsus
149	Rapla	Raikküla vald	6758 01	Malmi prügila	Raikküla Farmer OÜ
150	Rapla	Rapla vald	8971 07	Mäepere prügila	RESK OÜ
151	Saare	Kaarma vald	2548 01	Kaisvere prügila	ME Maki
152	Saare	Kaarma vald	3657 02	Kudjape prügila	AS "A.R.-Projekt"
153	Saare	Kihelkonna vald	9315 01	Viki prügila	Kihelkonna vallavalitsus
154	Saare	Kärla vald	3258 01	Paevere prügila	Kärla Vallavalitsus
155	Saare	Laimjala vald	7288 02	Laimjala prügila	Laimjala Vallavalitsus
156	Saare	Leisi vald	2747 01	Karja-Pädassoo prügila	ME "Sild" ajutine kasutaja
157	Saare	Leisi vald	3292 02	Lõpi prügila	ME Sild
158	Saare	Leisi vald	6618 06	Tutku prügila	ME "SILD" ajutine kasutaja
159	Saare	Muhu vald	1990 01	Igaküla prügila	Vallaettevõtte "Valdar"
160	Saare	Mustjala vald	5080 01	Mustjala prügila	Mustjala Vallavalitsus
161	Saare	Orissaare vald	8059 02	Ärju prügila	Orissaare vallavalitsus
162	Saare	Pihntla vald	3757 02	Eiste prügila	ME Q & V Pihntla
163	Saare	Pihntla vald	6153 03	Pihntla prügila	Pihntla vallavalitsus
164	Saare	Põide vald	5390 01	Neemi prügila	Põide Vallavalitsus
165	Saare	Salme vald	2066 01	Imara prügila	Salme vallavalitsus
166	Saare	Valjala vald	4665 02	Valjala prügila	Valjala vallavalitsus
167	Tartu	Haaslava vald	4099 01	Aardlapalu prügila	AS SAB
168	Tartu	Konguta vald	3216 02	Kobilu prügila	Konguta Vallavalitsus
169	Tartu	Luunja vald	9286 02	Enu prügila	Luunja Vallavalitsus
170	Tartu	Luunja vald	7491 01	Saviaugu prügila	Luunja Vallavalitsus
171	Tartu	Nõo vald	4046 01	Laguja prügila	
172	Tartu	Nõo vald	5495 02	Nõgiaru prügila	Nõo Vallavalitsus
173	Tartu	Nõo vald	3338 03	Viinamärdi prügila	Nõo Vallavalitsus
174	Tartu	Puhja vald	8575 01	Savikoja prügila	Puhja Vallavalitsus
175	Tartu	Rannu vald	7833 01	Suure-Rakke prügila	Rannu vald
176	Tartu	Rõngu vald	6748 01	Rõngu prügila	Rõngu vallavalitsus
177	Tartu	Tartu vald	4629 01	Ässa prügila	Sootaga VÜ AS
178	Tartu	Tähtvere vald	2050 01	Ilmatsalu prügila	Tartu Riigimajand
179	Tartu	Tähtvere vald	9483 02	Vorbuse prügila	Tartu Riigimajand
180	Tartu	Vara vald	5981 01	Riivese prügila	OÜ Kenadron
181	Tartu	Võnnu vald	3677 01	Võnnu prügila	Võnnu vald
182	Valga	Helme vald	3124 02	Tõrva prügila	Helme Vallavalitsus
183	Valga	Hummuli vald	1905 02	Hummuli prügila	Hummuli Vallavalitsus
184	Valga	Karula vald	4677 01	Patupera prügila	Karula Vallavalitsus
185	Valga	Puka vald	1018 01	Aakre prügila	Puka Vallavalitsus

186	Valga	Puka vald	7148 02	Ruuna prügila	Puka Vallavalitsus
187	Valga	Põdrala vald	6222 02	Laatsi (Pikasilla) prügila	Põdrala Vallavalitsus
188	Valga	Põdrala vald	4173 01	Mustumetsa prügila	Põdrala Vallavalitsus
189	Valga	Sangaste vald	2914 01	Keeni prügila	Sangaste Vallavalitsus
190	Valga	Taheva vald	4024 02	Laanemetsa prügila	OÜ Mauro
191	Valga	Tõlliste vald	2016 01	Laatre prügila	Tõll OÜ
192	Valga	Valga linn	0854 04	Valga prügila	OÜ Enkema
193	Valga	õru vald	9710 01	Vändra prügila	õru Vallavalitsus
194	Viljandi	Abja vald	7238 04	Mäekse prügila	Abja Vallavalitsus
195	Viljandi	Abja vald	9235 05	Viraku prügila	Abja vald
196	Viljandi	Halliste vald	6765 01	Nihi prügila	OÜ Õisu Elamu
197	Viljandi	Kolga-Jaani vald	3340 01	Kolga-Jaani prügila	Sovel MA
198	Viljandi	Kõo vald	3328 01	Punni prügila	Kõo Vallavalitsus
199	Viljandi	Kõpu vald	3782 01	Kõpu prügila	Kõpu Vallavalitsus
200	Viljandi	Mõisaküla linn	0490 01	Mõisaküla prügila	Mõisaküla Linnavalitsus
201	Viljandi	Olustvere vald	3901 01	Kärevere prügila	Olustvere Vallavalitsus
202	Viljandi	Olustvere vald	9824 02	Ülde prügila	PÜ Kungla
203	Viljandi	Paistu vald	8496 02	Holstre prügila	Paistu Vallavalitsus
204	Viljandi	Paistu vald	1138 01	Paistu prügila	Paistu Vallavalitsus
205	Viljandi	Polli vald	1149 02	Ainja prügila	
206	Viljandi	Pärsti vald	1794 01	Heimtali prügila	Pärsti Vallavalitsus
207	Viljandi	Pärsti vald	9626 05	Puiatu prügila	
208	Viljandi	Pärsti vald	9026 04	Vanamõisa prügila	Pärsti Vallavalitsus
209	Viljandi	Saarepeedi vald	2776 01	Karula prügila	Saarepeedi Vallavalitsus
210	Viljandi	Saarepeedi vald	7295 03	Saarepeedi prügila	Saarepeedi Vallavalitsus
211	Viljandi	Suure-Jaani vald	9561 04	Kassi prügila	
212	Viljandi	Suure-Jaani vald	1613 01	Kõrvepera prügila	PÜ Sürgavere
213	Viljandi	Suure-Jaani vald	6897 03	Reegoldi prügila	Viljandi Linnahoolduse AS
214	Viljandi	Tarvastu vald	3927 01	Kärstna prügila	Talutare AS
215	Viljandi	Tarvastu vald	8246 05	Mustla prügila	Tarvastu Vallavalitsus
216	Viljandi	Tarvastu vald	7779 03	Suislepa prügila	Suislepa PÜ
217	Viljandi	Tarvastu vald	8684 06	Unametsa prügila	Tarvastu Vallavalitsus
218	Viljandi	Vastemõisa vald	9123 02	Vastemõisa prügila	Vastemõisa Vallavalitsus
219	Viljandi	Viljandi linn	0897 01	Viljandi prügila	Viljandi Linnahoolduse AS
220	Võru	Antsla vald	1678 01	Püve (Antsla) prügila	Antsla Linnavalitsus
221	Võru	Meremäe vald	1264 01	Andrikova prügila	Meremäe Vallavalitsus
222	Võru	Meremäe vald	6313 02	Meremäe prügila	Meremäe Vallavalitsus
223	Võru	Misso vald	3095 01	Kimalase (Misso) prügila	Misso Vallavalitsus
224	Võru	Mõniste vald	5149 01	Mõniste prügila	Mõniste Vallavalitsus
225	Võru	Sõmerpalu vald	5749 02	Osula prügila	Sõmerpalu Vallavalitsus
226	Võru	Urvaste vald	6150 01	Kuldre prügila	Urvaste Vallavalitsus
227	Võru	Vastseliina vald	9133 01	Vastseliina prügila	Vastseliina Vallavalitsus
228	Võru	Võru vald	7217 02	Räpo (Võru) prügila	Kagumerk OÜ

Allikas: 1999.a. prügilaregister

6.17 Korreksed prügilate sulgemisotsused